

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานต่อระบบอาชีพอนามัยและความปลอดภัยของบริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารรายงานและรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเนื้อหาที่จำเป็นต่อการวิจัย เพื่อประกอบการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด
- 1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด
- 1.3 มาตรฐานความปลอดภัยของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด
- 1.4 สถิติการเกิดอุบัติเหตุของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด
- 1.5 กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพอนามัย
- 2.4 ทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ

3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดของแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด

1.1 ประวัติความเป็นมาของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด

บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 15 หมู่ 3 ถนนพหลโยธิน กม. 99 ตำบลหนองนาก อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี เป็นบริษัทที่ผลิตเกี่ยวกับ รับเบอร์คีย์ ขาอื่น ๆ ไล่คีย์ เทเซอร์ ไล่คีย์ ซึ่งวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต มีอยู่ 2 ประเภท คือ ซิลิโคน เม็ดพลาสติก บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด เป็นบริษัทฯ ร่วมทุนระหว่างบริษัท ชันแอร์โรว์ ลิมิเต็ด ประเทศญี่ปุ่นกับกลุ่มบริษัทศรีทองพาณิชย์ ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทคนไทย (ตระกูลมหาดำรงกุล) โดยเริ่มก่อสร้าง (โรงงาน 1 พื้นที่ 1,860 ตารางเมตร) (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

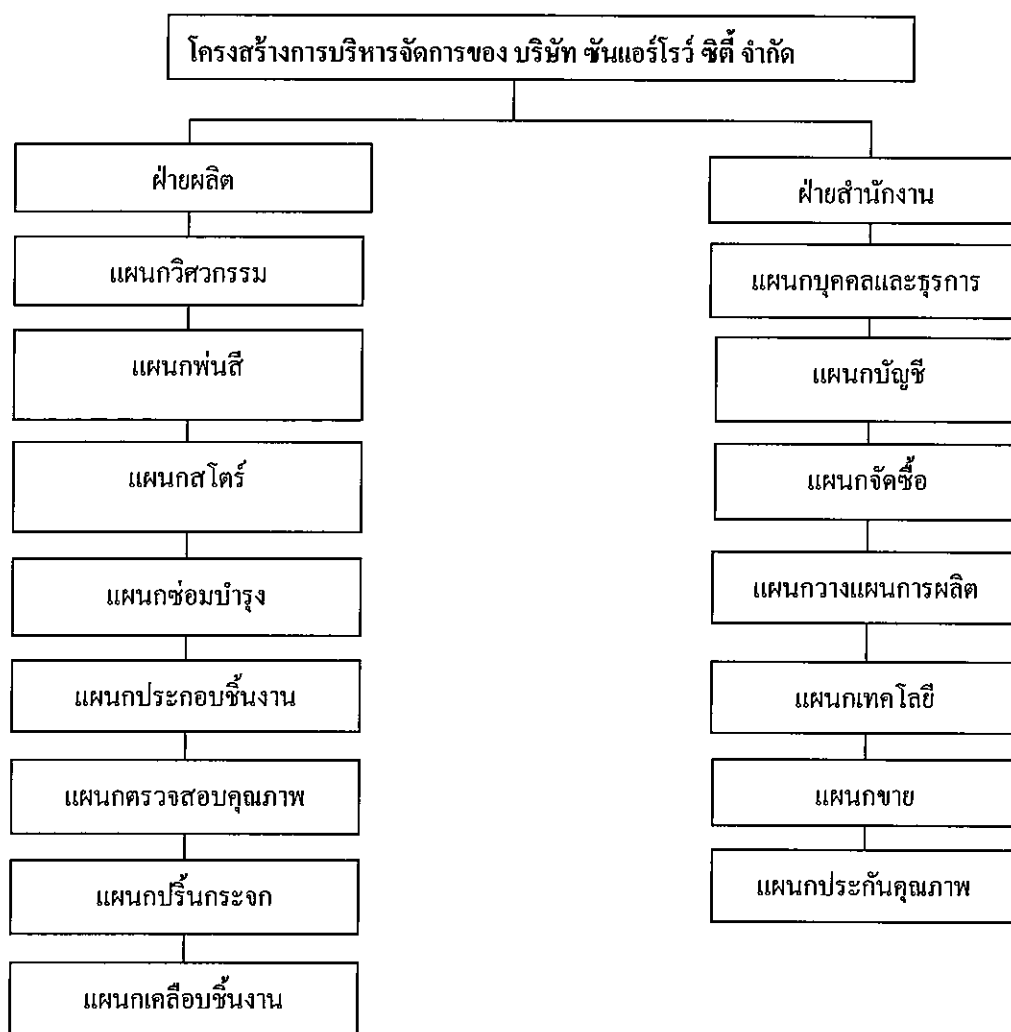
วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 และได้ขยาย (โรงงาน 2 พื้นที่ 4,212 ตารางเมตร) เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2541 รวมที่ดินทั้งหมด ที่บริษัทฯ ถือครอง 12,720 ตารางเมตร (7 ไร่ 3 งาน 80

ตารางวา) บริษัทฯได้รับสิทธิบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย BOI (โรงงาน 1) เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2553 และเริ่มเปิดดำเนินการผลิตเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 สำหรับโรงงาน (2) ได้รับสิทธิบัตรเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2541 บริษัทฯได้รับรองมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2008 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2553 มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001:2004 เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2551 มาตรฐานระบบบริหารคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2553 และได้รับการรับรองมาตรฐานแรงงานไทย เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2550 (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ในด้านของนโยบายคุณภาพ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด นั้นคือปรัชญาของเราขึ้นอยู่กับ "คุณภาพเป็นอันดับแรก" คุณภาพของสินค้าที่ผลิตให้กับลูกค้า ต้องทำให้ลูกค้ามั่นใจและพึงพอใจเมื่อได้รับโดยมุ่งมั่นพัฒนาปรับปรุง ระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Our philosophy is 'based on " Quality has the supreme priority" The quality of products must be fulfilled for customer's confidence and satisfaction we intend on continually developing and improving "The quality management system") (คู่มือการฝึกอบรมพนักงาน. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)และในด้านของนโยบายสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานแรงงานไทย ได้แก่ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด มีความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อในด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชนต่อประเทศและต่อโลก อีกทั้งการปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานไทย เราจึงได้ดำเนินการจัดตั้งระบบบริหารสิ่งแวดล้อม และระบบมาตรฐานแรงงานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจไทย ทั้งทั้งสองครั้งขึ้น ตามมาตรฐาน ISO 14001 และ TLS 8001-2003 โดยมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติดังนี้ (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม และกฎหมายแรงงาน รวมถึงข้อกำหนดและระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
2. ดำเนินการคัดแยกของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมของบริษัทฯ รวมถึงการป้องกันและควบคุมการกำจัดของเสียเหล่านั้นให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ตลอดจนมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
3. ดำเนินการป้องกันและควบคุมการปล่อยมลภาวะออกสู่ภายนอก ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
4. ดำเนินการให้พนักงานทุกคนได้รับการเคารพสิทธิและคุ้มครองให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงานตามข้อกำหนดตามมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมและระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
5. มุ่งมั่นพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารสิ่งแวดล้อม ระบบมาตรฐานแรงงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมอยู่เสมอ

1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด

บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด มีพนักงานทั้งสิ้นจำนวน 938 คน ซึ่งประกอบไปด้วย ฝ่ายผลิต ได้แก่ แผนกวิศวกรรม แผนกพ่นสี แผนกสโตร์ แผนกซ่อมบำรุง แผนกประกอบชิ้นงาน แผนกตรวจสอบคุณภาพคุณภาพ ฝ่ายสำนักงาน ได้แก่ แผนกบุคคลและธุรการ แผนกบัญชี แผนกจัดซื้อ แผนกวางแผนการผลิต แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ แผนกขาย แผนกประกันคุณภาพ ดังแสดงในภาพประกอบ 2 (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการจัดการของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด

ที่มา : บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า

1.3 มาตรฐานความปลอดภัยของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี้ จำกัด

การบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของบริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี้ จำกัด
นโยบายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

นโยบายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย กำหนดขึ้นเพื่อพนักงานทุกระดับของบริษัทฯ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความปลอดภัย และถูกสุขอนามัย ในการทำงานเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ รวมถึงลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นแก่พนักงาน ชีวิตและทรัพย์สินต่างๆ จึงได้กำหนดนโยบาย ดังนี้ (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี้ จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. บริษัทฯ ถือว่าความปลอดภัยเป็นหน้าที่ของพนักงานทุกระดับ ที่จะร่วมมือกันปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยทั้งตนเองและผู้อื่น

2. บริษัทฯ จะสนับสนุน และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและวิธีการปฏิบัติงาน ที่ปลอดภัยตลอดจน การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสม รวมถึงการรักษาไว้ซึ่งสุขภาพอนามัยที่ดีของพนักงานทุกคน

3. บริษัทฯ จะปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย และกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยภายในประเทศรวมถึงข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

4. บริษัทฯ จะสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้พนักงานตระหนักและมีความรู้ในเรื่องความปลอดภัย

5. ผู้รับจ้างช่วงที่ปฏิบัติงานในบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามนโยบาย กฎระเบียบทางด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

6. ผู้บังคับบัญชาทุกคนมีหน้าที่ต้องดูแล และรับผิดชอบในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

7. บริษัทฯ จะจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร

2. เสนอแผนงาน โครงการด้านความปลอดภัยในการทำงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อนายจ้าง

3. ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ

4. กำกับดูแล และติดตามให้มีการแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อความปลอดภัยของลูกจ้างตามที่ได้รับรายงานหรือตามข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานคณะกรรมการหรือหน่วยงานความปลอดภัย

คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ (บริษัท ชันแอโรไวร์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. จัดทำโครงการและแผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งความปลอดภัยนอกงานเพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุ การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือความไม่ปลอดภัยในการทำงานเสนอต่อนายจ้าง

2. รายงานและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างผู้รับเหมา และบุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติงานหรือเข้ามาใช้บริการในสถานประกอบกิจการ

3. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการ

4. พิจารณาข้อบังคับและคู่มือตามข้อ 3 รวมทั้งมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการเสนอต่อนายจ้าง

5. ดำเนินการปฏิบัติการด้านความปลอดภัยในการทำงาน และตรวจสอบสถิติการประสบอันตรายที่เกิดขึ้นในสถานประกอบกิจการ อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง

6. คณะกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน จะต้องดำเนินการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

7. พิจารณาโครงสร้าง หรือแผนการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงโครงการหรือแผนการอบรม เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านความปลอดภัยของลูกจ้าง หัวหน้างาน ผู้บริหาร นายจ้าง และบุคลากรทุกระดับเพื่อเสนอความเห็นต่อนายจ้าง

8. จัดทำระบบการรายงานสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยให้เป็นหน้าที่ของลูกจ้างทุกคนทุกระดับต้องปฏิบัติ

9. ติดตามผลความคืบหน้าเรื่องที่เสนอนายจ้าง

10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบ 1 ปี เพื่อเสนอต่อนายจ้าง

11. ประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบกิจการ

12. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

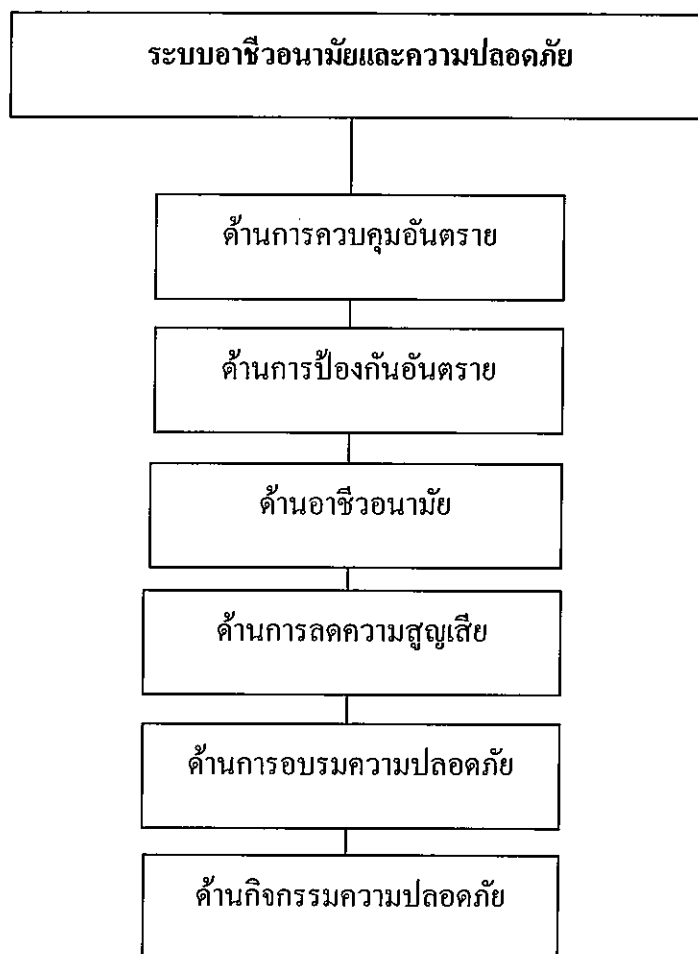
1. กำกับ ดูแล ให้ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน
2. วิเคราะห์งานในหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อค้นหาความเสี่ยง หรืออันตรายเบื้องต้น โดยอาจร่วมดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ
3. สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
4. ตรวจสอบสภาพการทำงาน เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวัน
5. กำกับ ดูแล การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบ
6. รายงานการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างต่อนายจ้างและแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ สำหรับสถานประกอบกิจการที่มีหน่วยงานความปลอดภัยให้แจ้งต่อหน่วยงานความปลอดภัยทันทีที่เกิดเหตุ
7. ตรวจสอบหาเหตุการณ์ประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างร่วมกับ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาค่อนายจ้างโดยไม่ชักช้า
8. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
9. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหารมอบหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและเสนอแนะนายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
2. วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตราย รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันหรือขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง
3. ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน

4. วิเคราะห์แผนงานโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง
5. ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานประกอบการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการ หรือมาตรการ ความปลอดภัยในการทำงาน
6. แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือตามข้อ 3
7. แนะนำฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน
8. ตรวจวัด และประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือดำเนินการร่วมกับบุคคล หรือหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รับรองหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานรายงานในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในสถานประกอบการ
9. เสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบการและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
10. ตรวจสอบหาสาเหตุ และวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า
11. รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการประสบอันตรายการเจ็บป่วย หรือ การเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง
12. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ได้จัดระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังภาพประกอบ 3 (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ภาพประกอบ 3 ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ที่มา : บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า

จากภาพประกอบ 3 สามารถอธิบายรายละเอียด ระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของ บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ได้ดังนี้ (บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. ด้านการควบคุมอันตราย บริษัทได้จัดระบบด้านการควบคุมอันตราย 3 วิธีหลัก คือ ควบคุมที่ต้นตอหรือแหล่งกำเนิด โดยการใช้สารเคมีหรืออุปกรณ์ ที่มีอันตรายน้อยแทนสารเคมีที่มีอันตรายมาก เลือกใช้กระบวนการผลิตที่มีอันตรายน้อยทดแทนการผลิตที่มีอันตรายสูง มีพื้นที่การจัดเก็บสารเคมี

เป็นหมวดหมู่ จัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน แยกเอากระบวนการผลิต หรือ เครื่องจักรที่มีอันตรายมากไว้ต่างหาก ใช้ระบบระบายอากาศเฉพาะที่ มีการควบคุมปริมาณฝุ่น จัดให้มีวิธีการบำรุงรักษาเครื่องจักร การควบคุมที่ทางผ่าน คือ วิธีการควบคุมที่ทางผ่านของอันตราย จาก แหล่งกำเนิดไปสู่คนปฏิบัติงานการปิดกั้นเส้นทางเดินของเครื่องจักรกับพนักงาน เก็บรักษา วัสดุต่างๆให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ออกแบบระบบระบายอากาศที่ดี มีการตีเส้นเพื่อแบ่งเขตพื้นที่ ระหว่างเครื่องจักร การสำรวจ ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการควบคุมที่ตัวบุคคล ให้การศึกษาอบรม หมุนเวียนสับเปลี่ยนหน้าที่การทำงาน

2. ด้านการป้องกันอันตราย บริษัทได้จัดระบบด้านการป้องกันอันตรายต่างๆ จัดให้มี สัญลักษณ์ ป้ายเตือน เครื่องหมายแสดงถึงความปลอดภัย อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของพนักงาน การติดป้ายชี้บ่ง การจัดทำขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ ถูกต้องและเหมาะสม จัดทำการรั้วหรือที่ครอบเพื่อป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร การตรวจความ ปลอดภัย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่อทำการตรวจด้านความปลอดภัยในการ ทำงาน ตามที่ระบุไว้ตามกฎหมายอย่างเหมาะสมถูกต้อง เพื่อเป็นกฎข้อบังคับให้กับนายจ้าง สถาน ประกอบการให้ยึดปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย และรับผิดชอบต่อสุขภาพและความปลอดภัย ของพนักงาน และให้คำแนะนำกระตุ้นการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ การ ปรับปรุงสภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

3. ด้านอาชีวอนามัย บริษัทได้จัดระบบด้านอาชีวอนามัย ประกอบด้วยงานหลัก 3 ด้าน คือ การป้องกันและควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ (Prevention and control of occupational disease) มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน (Occupational disease หรือ Work related disease) การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ (Prevention and control of occupational accidents) มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ การพิการ หรือเสียชีวิตจากการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของพนักงานในการประกอบอาชีพ เนื่องจากมี สภาพการทำงานที่ต้องเสี่ยงต่ออันตรายจากสภาพการออกแบบโรงงานที่ไม่ถูกต้อง การเลือกใช้ เครื่องจักรที่ไม่เหมาะสมมีสภาพเก่าขาดการดูแลรักษา อุปกรณ์ไม่พร้อม การไม่สวมใส่เครื่อง ป้องกัน และสภาพร่างกายไม่พร้อม การควบคุมป้องกันมลพิษสิ่งแวดล้อม (Environmental pollution control) มีการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉิน การค้นหาอันตราย ค้นหาปัจจัยเสี่ยงในการทำงาน ออก กฎ ระเบียบ และคำสั่งในด้านความปลอดภัย จัดให้มีอุปกรณ์ในการระงับเหตุการณ์ฉุกเฉิน มีป้าย เตือนอันตราย มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมการปล่อยมลพิษของสถานประกอบการหรือ โรงงานแหล่งผลิตอุตสาหกรรมต่างๆ ที่ทำให้เกิดมลพิษกับสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ของบุคคลและชุมชน ทำให้เกิดความรำคาญ หรือทำให้เกิดอาการเจ็บป่วย พิการหรือตายได้

4. ด้านการลดความสูญเสีย บริษัทได้จัดระบบด้านการลดความสูญเสีย การดำเนินการด้านความปลอดภัยถือว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นการบริหารเพื่อควบคุมความสูญเสีย มุ่งเน้นการแก้ไขโดยการจัดระบบการบริหารเพื่อความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร มุ่งเน้นการแก้ไขโดยการจัดการป้องกัน (Prevention) โดยมีการประเมินความเสี่ยง (Risk assessment) มองความสูญเสียที่เกิดขึ้น (All of losses) ทั้งหมดเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ให้ความรู้แก่พนักงานในด้านการอบรมความปลอดภัยก่อนเริ่มปฏิบัติงาน การอบรมความปลอดภัยเฉพาะด้าน เช่น ด้านไฟฟ้า ด้านเครื่องจักร ฝึกอบรมการซ้อมแผนฉุกเฉิน ฝึกอบรมความปลอดภัยเมื่อมีการเปลี่ยนลักษณะการทำงาน มีการพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่พนักงาน บริการทางวิชาการวารสารความปลอดภัย

5. ด้านการอบรมความปลอดภัย บริษัทได้จัดระบบด้านการอบรมความปลอดภัย ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้พนักงานหรือบุคลากรในองค์กรเกิดการเรียนรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) สร้างเสริมทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) ที่ถูกต้องเหมาะสมอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Practice) ทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้ง สามารถดูแลรักษาสุขภาพของตนเองให้ปลอดภัยจากการทำงานได้ให้รู้จักวิธีการทำงาน และ สอนให้คนงานรู้จักการทำงานอย่างปลอดภัย ฝึกให้คนงาน เรียนรู้อันตรายที่อาจจะเกิดรู้จักหลีกเลี่ยง ต้องมุ่งเน้นให้คนงาน เกิดความคิดอ่าน และสามัญสำนึกในการรู้จักระวังภัย หรือไม่ทำการใด ๆ เพื่อเสี่ยงอันตราย มีการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย จัดให้มีแพทย์ประจำบริษัท มีการตรวจสุขภาพให้กับพนักงาน จัดให้มีห้องสุขา จุดบริการน้ำดื่ม และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้เพียงพอต่อจำนวนของพนักงาน

6. ด้านกิจกรรมความปลอดภัย บริษัทได้จัดระบบด้านกิจกรรมความปลอดภัยให้พนักงานปฏิบัติและกิจกรรมจูงใจ ซึ่งหัวหน้างานจะต้องกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมความการจัดนิทรรศการเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างสรรค์ความรู้ ความเข้าใจ การจัดให้มีการประกวดคำขวัญความปลอดภัย ช่วยรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัยในสถานประกอบการ ให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามวิธีการใช้เครื่องจักรที่ถูกต้องและเตือนใจเพื่อนร่วมงานให้ได้มีความระมัดระวัง และมีสติในขณะที่ปฏิบัติงาน เป็นการพัฒนาจิตสำนึกและทัศนคติของตัวพนักงานเองให้ได้คิดใคร่ครวญ และทบทวนถึงวิธีการปฏิบัติงาน การประกวดภาพโปสเตอร์เพื่อให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในการกระตุ้นจิตสำนึก เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ทำให้นักงานให้ความสนใจในกิจกรรมด้านความปลอดภัย และมีทัศนคติที่ดี การเผยแพร่บทความความปลอดภัยในวารสารแจกจ่ายแก่พนักงาน การมีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัย การ

รณรงค์กิจกรรม 5 ส ซึ่งเป็นพื้นฐานการบริหารโรงงาน โดยการจัดให้เป็นระเบียบและทำความสะอาดเกี่ยวกับสิ่งของเครื่องจักรอุปกรณ์ และบริเวณโดยรอบ ผลของการจัดกิจกรรม ดังกล่าวทำให้สินค้าที่คุณภาพ และขจัดความสูญเปล่า อีกทั้งทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานมากยิ่งขึ้น

1.4 สถิติการเกิดอุบัติเหตุของพนักงาน บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด

จากสาเหตุที่ทำให้พนักงานบริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ประสบอันตราย สิ่งที่ทำให้ประสบอันตราย อวัยวะที่ได้รับอันตราย มีดังนี้

1. สาเหตุที่ทำให้พนักงานประสบอันตราย รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

ปี พ.ศ.	จำนวน	วัตถุหรือ สิ่งของตัด/ บาด/ทิ่มแทง	วัตถุหรือ สิ่งของ กระแทก/ชน	วัตถุหรือ สิ่งของหรือ สารเคมี กระเด็นเข้าตา	วัตถุหรือ สิ่งของ พังทลาย/หล่น ทับ	วัตถุหรือ สิ่งของหนีบ /ดึง	อื่นๆ
2550	8	2	1	1	1	2	1
2551	3	1	-	1	-	-	1
2552	2	-	-	-	-	2	-
2553	3	-	1	-	-	2	-
2554	8	3	3	-	-	2	-
2555	7	2	1	1	-	3	-

ที่มา : หน่วยงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า

จากตาราง 1 สามารถอธิบายสาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของพนักงาน บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ได้ดังนี้

พ.ศ. 2550 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสาเหตุวัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง จำนวน 2 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของกระแทก/ชนจำนวน 1 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือ

สิ่งของหรือสารเคมีกระเด็นเข้าตาจำนวน 1 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของพังทลาย/หล่นทับจำนวน 1 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่งจำนวน 2 ราย และสาเหตุอื่นๆจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2551 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสาเหตุวัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง จำนวน 1 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของหรือสารเคมีกระเด็นเข้าตาจำนวน 1 ราย และสาเหตุอื่นๆจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2552 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่งจำนวน 2 ราย พ.ศ. 2553 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของกระทบ/ชนจำนวน 1 ราย และสาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่งจำนวน 2 ราย พ.ศ. 2554 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสาเหตุวัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่งจำนวน 3 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของกระทบ/ชนจำนวน 3 ราย และสาเหตุจาก วัตถุหรือสิ่งของพังทลาย/หล่นทับจำนวน 2 ราย พ.ศ. 2555 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสาเหตุวัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง จำนวน 2 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของกระทบ/ชนจำนวน 1 ราย สาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของหรือสารเคมีกระเด็นเข้าตาจำนวน 1 ราย และสาเหตุจากวัตถุหรือสิ่งของหนีบ/ดิ่งจำนวน 3 ราย

2. สิ่งที่ทำให้ประสบอันตราย รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 สิ่งที่ทำให้ถูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

ปี พ.ศ.	จำนวน	วัตถุหรือ สิ่งของ	เครื่องจักร	เครื่องมือ	สภาพแวดล้อม เกี่ยวกับการ ทำงาน	ยานพาหนะ	อื่นๆ
2550	8	1	4	2	1	-	-
2551	3	1	-	1	-	-	1
2552	2	-	2	-	-	-	-
2553	3	-	2	-	-	-	1
2554	8	2	2	3	-	1	-
2555	7	1	2	2	-	-	2

ที่มา : หน่วยงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า

จากตาราง 2 สามารถอธิบายสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายของพนักงาน บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี จำกัด ได้ดังนี้

พ.ศ. 2550 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายจากวัตถุหรือสิ่งของจำนวน 1 ราย สาเหตุจากเครื่องจักรจำนวน 4 ราย สาเหตุจากเครื่องมือจำนวน 2 ราย และสาเหตุจากสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการทำงานจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2551 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายจากวัตถุหรือสิ่งของจำนวน 1 ราย สาเหตุจากเครื่องมือจำนวน 1 ราย และสาเหตุอื่นๆจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2552 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายจากเครื่องจักรจำนวน 2 ราย พ.ศ. 2553 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายจากเครื่องจักรจำนวน 2 ราย และสาเหตุอื่นๆจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2554 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายจากวัตถุหรือสิ่งของจำนวน 2 ราย สาเหตุจากเครื่องจักรจำนวน 2 ราย สาเหตุจากเครื่องมือจำนวน 3 ราย และสาเหตุจากยานพาหนะจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2555 พนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเนื่องจากสิ่งที่ทำให้ประสบอันตรายจากวัตถุหรือสิ่งของจำนวน 1 ราย สาเหตุจากเครื่องจักรจำนวน 2 ราย สาเหตุจากเครื่องมือจำนวน 2 ราย และสาเหตุอื่นๆจำนวน 1 ราย

3. อวัยวะที่ได้รับอันตราย รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 อวัยวะที่ทำให้ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

ปี พ.ศ.	จำนวน	นิ้วมือ/นิ้วหัว แม่มือ	ตา	มือ	บาดเจ็บหลาย ส่วน	เท้า/ส้นเท้า/ง่าม นิ้วเท้า	อื่นๆ
2550	8	3	1	2	1	1	-
2551	3	1	1	-	1	-	-
2552	2	2	-	-	-	-	-
2553	3	3	-	-	-	-	-
2554	8	3	-	2	2	-	1
2555	7	4	1	1	-	-	1

ที่มา : หน่วยงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า

พ.ศ. 2550 อวัยวะที่ถูกจ้างได้รับอันตรายส่วนนิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือจำนวน 3 ราย อวัยวะส่วนตาจำนวน 1 ราย อวัยวะส่วนมือจำนวน 2 ราย อวัยวะที่บาดเจ็บหลายส่วน/บาดเจ็บตามร่างกายจำนวน 1 ราย และอวัยวะส่วนเท้า/ส้นเท้า/ง่ามนิ้วเท้าจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2551 อวัยวะที่ถูกจ้างได้รับอันตรายส่วนนิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือจำนวน 1 ราย อวัยวะส่วนตาจำนวน 1 ราย และอวัยวะที่บาดเจ็บหลายส่วน/บาดเจ็บตามร่างกายจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2552 อวัยวะที่ถูกจ้างได้รับอันตรายส่วนนิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือจำนวน 2 ราย พ.ศ. 2553 อวัยวะที่ถูกจ้างได้รับอันตรายส่วนนิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือจำนวน 3 ราย พ.ศ. 2554 อวัยวะที่ถูกจ้างได้รับอันตรายส่วนนิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือจำนวน 3 ราย อวัยวะส่วนมือจำนวน 2 ราย อวัยวะที่บาดเจ็บหลายส่วน/บาดเจ็บตามร่างกายจำนวน 2 ราย และอวัยวะอื่นๆจำนวน 1 ราย พ.ศ. 2555 อวัยวะที่ถูกจ้างได้รับอันตรายส่วนนิ้วมือ/นิ้วหัวแม่มือจำนวน 4 ราย อวัยวะส่วนตาจำนวน 1 ราย อวัยวะส่วนมือจำนวน 1 ราย และอวัยวะอื่นๆจำนวน 1 ราย

จากตารางสามารถสรุปรายละเอียดสถิติการเกิดอุบัติเหตุของพนักงาน บริษัท ชันแอร์โรว์ ซิตี้ จำกัด ได้ดังนี้

พ.ศ. 2550 มีพนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานชั้นหุุดงานจำนวน 4 ราย โดยแต่ละรายเกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกัน ซึ่ง 2 รายแรกเกิดจากความประมาทของพนักงานโดยไม่หยุดเครื่องจักรก่อนที่จะทำการซ่อมแซมเครื่อง รายที่ 3 เกิดจากการไม่ทำความสะอาดในบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานทำให้พื้นลื่น จึงทำให้พนักงานลื่นล้มในแผนก รายที่ 4 เกิดจากการขาดความระมัดระวังของพนักงานโดยที่ทำการยกฝาเครื่องจักรออกแล้วฝาหลุดโดนเท้า ส่วนอีก 4 ราย สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากโดนของมีคมบาดแต่ไม่ถึงชั้นหุุดงาน

พ.ศ. 2551 มีพนักงานเกิดอุบัติเหตุ 3 ราย แต่ไม่ถึงชั้นหุุดงาน โดยรายแรกเกิดจากการขาดความระมัดระวังของพนักงานในการใช้มีดตัดเตอร์ตัดกระดาษ จึงทำให้ถูกมีดบาด รายที่ 2 เกิดจากความประมาทของพนักงานโดยเสียบปลั๊กเครื่องจักรขณะที่มือเปียกน้ำอยู่ รายที่ 3 เกิดจากสารเคมีกระเด็นเข้าตา เนื่องจากพนักงานไม่มีการปิดฝาสารเคมีและไม่สวมใส่แว่นตานิรภัย

พ.ศ. 2552 มีพนักงานเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานจำนวน 2 ราย แต่ไม่ถึงชั้นหุุดงาน สาเหตุของทั้งสองรายเกิดจากการที่พนักงานประมาท โดยพนักงานทำการหยิบชิ้นงานออกจากเครื่องจักรโดยไม่ทำการหยุดเครื่องจักรก่อน จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการบาดเจ็บ

พ.ศ. 2553 มีพนักงานเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 3 ราย มีอุบัติเหตุถึงชั้นหุุดงาน 1 ราย โดยสาเหตุเกิดจากความประมาทเมื่อพนักงานยืนคุยกับเพื่อนและได้ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับบริเวณของประตู เมื่อเพื่อนอีกคนที่อยู่ด้านในทำการเปิดประตูจึงทำให้ประตูหนีบมือ ส่วนอีก 2 รายนั้นไม่ถึง

ชั้นหยุดงาน สาเหตุเกิดจากความประมาท เมื่อพนักงานทำการซ่อมแซมเครื่องจักรโดยไม่ทำการหยุดเครื่องจักรก่อนจึงเป็นสาเหตุให้เครื่องจักรหนีบมือได้

พ.ศ. 2554 มีพนักงานเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 8 ราย มีอุบัติเหตุถึงชั้นหยุดงานจำนวน 2 ราย สาเหตุเกิดจากความประมาทเมื่อพนักงานปฏิบัติงานอยู่หน้าเครื่องและหยิบชิ้นงานของจากเครื่องจักรขณะที่เครื่องจักรกำลังทำงานอยู่ และรายที่ 2 เกิดจากพนักงานเข็นรถเข็นโมลแต่รถเข็นได้ไปเกี่ยวกับทางเกว่งจึงทำให้ได้รับบาดเจ็บ รายที่ 3 เกิดจากพนักงานไม่ระมัดระวังจึงทำให้สายรัดที่ทำการรัดชิ้นงานบาดนิ้วมือ รายที่ 4 เกิดจากความไม่ระมัดระวังในการใช้มีดตัดเตอร์จึงทำให้ตัดเตอร์บาดนิ้วมือ รายที่ 5 เกิดจากพนักงานซ่อมบำรุงทำการซ่อมแซมประตูแต่ไม่ได้สูงมือจึงทำให้ขอบกระบอกบานนิ้วมือ รายที่ 6 เกิดจากขณะที่พนักงานทำการซ่อมแซมเครื่องจักร แต่ไม่ทำการหยุดเครื่องจักรก่อนจึงทำให้เครื่องจักรกระแทกได้รับบาดเจ็บ รายที่ 7 เกิดจากพนักงานทำการยกตะแกรงแต่ไม่ระมัดระวังมือโดนสันกล่องที่อยู่บริเวณใกล้เคียงได้รับบาดเจ็บ รายสุดท้ายเกิดจากพนักงานทำการซ่อมแซมเครื่องจักร โดยการใช้ประแจเกิดถูกประแจกระแทกที่มือ

พ.ศ. 2555 มีพนักงานเกิดอุบัติเหตุจำนวน 7 ราย โดยมีอุบัติเหตุถึงชั้นหยุดงาน 1 ราย เกิดจากพนักงานปฏิบัติงานอยู่หน้าเครื่องและทำการติดตั้งเครื่องจักรโดยไม่หยุดเครื่องจักร จึงถูกเครื่องจักรหนีบนิ้วมือ รายที่ 2 เกิดจากพนักงานทำการหยิบเศษชิ้นงานออกจากเครื่องจักรจึงถูกเครื่องจักรกระแทก รายที่ 3 เกิดจากพนักงานทำการเปลี่ยนรองเท้าบริเวณหน้าห้องแล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งจับไว้บริเวณประตู เมื่อเพื่อนได้เปิดประตูจึงทำให้ประตูหนีบมือ รายที่ 4 และรายที่ 5 เกิดจากความไม่ระมัดระวังของพนักงานจึงถูกใบมีดบาดนิ้วมือ รายที่ 6 เกิดจากสารเคมีกระเด็นเข้าตาเนื่องจากพนักงานไม่สวมใส่แว่นตานิรภัยขณะปฏิบัติงาน และรายที่ 7 เกิดจากพนักงานนั่งพักบริเวณห้องแต่งตัวใกล้กับประตูทางเข้าเมื่อเพื่อนทำการเปิดประตูจึงทำให้ประตูหนีบนิ้วได้รับบาดเจ็บ

สรุปสถิติการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานส่วนใหญ่ นั้น สาเหตุเกิดจากตัวพนักงานไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ขาดจิตสำนึกด้านความปลอดภัย ขาดความระมัดระวังประมาท จึงเป็นสาเหตุของเกิดอุบัติเหตุขึ้น

1.5 กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งแบ่งเป็นรายละเอียดตามข้อกฎหมายได้ดังนี้

1. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 (สำนักความปลอดภัยแรงงาน. 2554 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1.1 ให้นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้างมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัยให้ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

1.2 ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด

1.3 ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคน ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

1.4 ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้บริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัยในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงาน

1.5 ให้นายจ้างตีตราประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่อธิบดีประกาศกำหนดในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ

1.6 ให้นายจ้างจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนดลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและดูแลรักษาอุปกรณ์ตามวรรคหนึ่งให้สามารถใช้งานได้ตามสภาพและลักษณะของงานตลอดระยะเวลาทำงานในกรณีที่ลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว ให้นายจ้างสั่งให้ลูกจ้างหยุดการทำงานนั้นจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว

1.7 ให้ผู้รับเหมาชั้นต้นและผู้รับเหมาช่วงมีหน้าที่ดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้างเช่นเดียวกับนายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง และมีผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไป ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาชั้นต้นที่มีลูกจ้างทำงานในสถานประกอบกิจการเดียวกัน มีหน้าที่ร่วมกันในการจัดสถานที่ทำงานให้มีสภาพการทำงานที่ปลอดภัย และมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ถูกสุขลักษณะเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างทุกคน

1.8 เพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับ ดูแลการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้นายจ้างดำเนินการดังต่อไปนี้

1.8.1 จัดให้มีการประเมินอันตราย

1.8.2 ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง

1.8.3 จัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานและจัดทำแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

1.8.4 ส่งผลการประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงานและแผนการควบคุม ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

1.9 ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน ให้นายจ้างดำเนินการดังต่อไปนี้

1.9.1 กรณีที่ลูกจ้างเสียชีวิต ให้นายจ้างแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัย ในทันทีที่ทราบโดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่นใดที่มีรายละเอียดพอสมควร และให้แจ้งรายละเอียดและสาเหตุเป็นหนังสือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกจ้างเสียชีวิต

1.9.2 กรณีที่สถานประกอบกิจการได้รับความเสียหายหรือต้องหยุดการผลิต หรือมีบุคคลในสถานประกอบกิจการประสบอันตรายหรือได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากเพลิงไหม้ การระเบิด สารเคมีรั่วไหล หรืออุบัติเหตุร้ายแรงอื่น ให้นายจ้างแจ้งต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยในทันทีที่ทราบโดยโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่นใด และให้แจ้งเป็นหนังสือโดยระบุสาเหตุอันตรายที่เกิดขึ้น ความเสียหาย การแก้ไขและวิธีการป้องกันการเกิดซ้ำอีกภายในเจ็ดวันนับแต่วันเกิดเหตุ

1.9.3 กรณีที่มีลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน เมื่อนายจ้างแจ้งการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยต่อสำนักงานประกันสังคมแล้ว ให้นายจ้างส่งสำเนาหนังสือแจ้งนั้นต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยภายในเจ็ดวันด้วย

2. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร และการจัดการด้านความปลอดภัยอา

ชีวิตอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 (สำนักความปลอดภัยแรงงาน. 2554 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

2.1 ให้นายจ้างจัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ในสถานประกอบการ อย่างน้อยต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเพื่อควบคุมมิให้มีการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้ นายจ้างต้องจัดให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติงานว่าลูกจ้างจะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัยรวมทั้งจัดวางระบบควบคุมกำกับ ดูแล โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ

2.2 ให้นายจ้างซึ่งมีผู้รับเหมาชั้นต้นหรือผู้รับเหมาช่วงเข้ามาปฏิบัติงานในสถานประกอบการ จัดให้มีข้อบังคับและคู่มือสำหรับผู้รับเหมาดังกล่าว เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้รับเหมา

2.3 ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ หรือให้ลูกจ้างทำงานในลักษณะหรือสภาพของงานที่แตกต่างไปจากเดิมอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของลูกจ้าง ให้นายจ้างจัดการอบรมลูกจ้างให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับและคู่มือ ก่อนการปฏิบัติงาน

2.4 ในกรณีที่นายจ้างส่งให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่น ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายให้นายจ้างแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานในสถานที่ดังกล่าว พร้อมทั้งวิธีการป้องกันอันตรายให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน

2.5 ให้นายจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สองคนขึ้นไป และสถานประกอบการ แต่งตั้งลูกจ้างระดับหัวหน้างาน เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน

ของสถานประกอบการ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่ วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ

2.6 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ต้องเป็นลูกจ้างระดับหัวหน้างานและมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.6.1 ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.6.2 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง

2.7 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.7.1 กำกับ ดูแล ให้ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือ

2.7.2 วิเคราะห์งานในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อค้นหาความเสี่ยงหรืออันตรายเบื้องต้นโดยอาจร่วมดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ

2.7.3 สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

2.7.4 ตรวจสอบสภาพการทำงาน เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวัน

2.7.5 กำกับ ดูแล การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2.7.6 รายงานการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ อันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างต่อนายจ้าง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ สำหรับสถานประกอบการที่มีหน่วยงานความปลอดภัยให้แจ้งต่อหน่วยงานความปลอดภัยทันทีที่เกิดเหตุ

2.7.7 ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง หรือระดับวิชาชีพ และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาค่อนายจ้างโดยไม่ชักช้า

2.7.8 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2.7.9 ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมอบหมาย

2.8 ให้นายจ้างแต่งตั้งลูกจ้างคนหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคประจำสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไปแต่ไม่ถึงห้าสิบคน เพื่อปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยประจำตามเวลาที่กำหนดไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งชั่วโมงภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มิใช่ลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป เว้นแต่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพอยู่แล้ว

2.9 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.9.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่า

2.9.2 เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน และผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.9.3 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง

2.10 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.10.1 ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.10.2 วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตราย รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง

2.10.3 แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือ

2.10.4 ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

2.10.5 รวบรวมสถิติ จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วยหรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง

2.10.6 ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

2.11 ให้นายจ้างแต่งตั้งลูกจ้างคนหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูงประจำสถานประกอบกิจการ ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยคน เพื่อปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ถูกกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเว้นแต่มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพอยู่แล้ว

2.12 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคชั้นสูงต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.12.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่า

2.12.2 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง อนุปริญญา หรือเทียบเท่า และผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.12.3 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่าและได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคหรือ

ระดับพื้นฐานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.13 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.13.1 ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.13.2 วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตราย รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง

2.13.3 วิเคราะห์แผนงานโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง

2.13.4 ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานประกอบการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการหรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน

2.13.5 แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือ

2.13.6 แนะนำฝึกสอน อบรมลูกจ้าง เพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน

2.13.7 ตรวจสอบหาสาเหตุและวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้าง เพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

2.13.8 รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง

2.13.9 ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

2.14 ให้นายจ้างในสถานประกอบการ ที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป แต่งตั้งลูกจ้างเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ประจำสถานประกอบการอย่างน้อยหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติงานเฉพาะด้านความปลอดภัยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มิลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป แล้วแต่กรณี

2.15 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.15.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย หรือเทียบเท่า

2.15.2 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง

2.15.3 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง และผ่านการอบรมเพิ่มและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรองในหลักสูตรที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ภายในห้าปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ

2.16 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.16.1 ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.16.2 วิเคราะห์งานเพื่อขจัดอันตราย รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันหรือขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง

2.16.3 ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน

2.16.4 วิเคราะห์แผนงาน โครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง

2.16.5 ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานประกอบกิจการให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการหรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน

2.16.6 แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือ

2.16.7 แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน

2.16.8 ตรวจวัดและประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือดำเนินการร่วมกับบุคคลหรือหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รับรองหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานรายงานในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในสถานประกอบกิจการ

2.16.9 เสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

2.16.10 ตรวจสอบหาสาเหตุและวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือ การเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้าง เพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

2.16.11 รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ ประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของ ลูกจ้าง

2.16.12 ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

2.17 ให้นายจ้างในสถานประกอบกิจการตามข้อ 1(1) ถึง (5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่สองคน ขึ้นไป และสถานประกอบกิจการตามข้อ 1(6) ถึง(14) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป แต่งตั้ง ลูกจ้างระดับบริหารทุกคนซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ 20 เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหารของสถานประกอบกิจการในกรณีที่ไม่มีลูกจ้างระดับบริหาร ให้นายจ้างเป็นเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ บริหาร ให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่ นายจ้างแต่งตั้งลูกจ้างระดับบริหารใหม่ ให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายจ้างแต่งตั้งให้เป็นลูกจ้างระดับบริหาร

2.18 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารต้องเป็นลูกจ้างระดับบริหาร และมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.18.1 ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.18.2 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารตาม ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง

2.19 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.19.1 กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับซึ่งอยู่ในบังคับ บัญชาของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร

2.19.2 เสนอแผนงานโครงการด้านความปลอดภัยในการทำงานในหน่วยงานที่ รับผิดชอบต่อนายจ้าง

2.19.3 ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยใน การทำงานให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ

2.16.10 ตรวจสอบสาเหตุและวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือ การเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้าง เพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ซ้ำ

2.16.11 รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของ ลูกจ้าง

2.16.12 ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

2.17 ให้นายจ้างในสถานประกอบกิจการตามข้อ 1(1) ถึง (5) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่สองคน ขึ้นไป และสถานประกอบกิจการตามข้อ 1(6) ถึง(14) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ยี่สิบคนขึ้นไป แต่งตั้ง ลูกจ้างระดับบริหารทุกคนซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ 20 เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหารของสถานประกอบกิจการในกรณีที่ไม่มีลูกจ้างระดับบริหาร ให้นายจ้างเป็นเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ บริหาร ให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่ นายจ้างแต่งตั้งลูกจ้างระดับบริหารใหม่ ให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายจ้างแต่งตั้งให้เป็นลูกจ้างระดับบริหาร

2.18 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารต้องเป็นลูกจ้างระดับบริหาร และมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.18.1 ผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.18.2 เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารตาม ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง

2.19 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.19.1 กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับซึ่งอยู่ในบังคับ บัญชาของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร

2.19.2 เสนอแผนงานโครงการด้านความปลอดภัยในการทำงานในหน่วยงานที่ รับผิดชอบต่อนายจ้าง

2.19.3 ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยใน การทำงานให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ

2.19.4 กำกับ ดูแล และติดตามให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความปลอดภัยของ ลูกจ้างตามที่ได้รับรายงานหรือตามข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน คณะกรรมการ หรือหน่วยงานความปลอดภัย

2.20 ให้นายจ้างจัดให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มเติม ตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.21 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มี คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบ กิจการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีลูกจ้างครบห้าสิบคน โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

2.21.1 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อย คน ให้มีกรรมการไม่น้อยกว่าห้าคน ประกอบด้วย นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร เป็น ประธานกรรมการผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชาหนึ่งคนและผู้แทนลูกจ้างสองคน เป็นกรรมการ โดยมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงหรือระดับวิชาชีพ เป็นกรรมการ และเลขานุการ

2.21.2 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปแต่ไม่ถึงห้าร้อย คน ให้มีกรรมการไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ประกอบด้วย นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร เป็น ประธานกรรมการผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชาสองคนและผู้แทนลูกจ้างสามคน เป็นกรรมการ โดยมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ เป็นกรรมการและเลขานุการ

2.21.3 สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป ให้มีกรรมการไม่ น้อยกว่าสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย นายจ้างหรือผู้แทนนายจ้างระดับบริหาร เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนนายจ้างระดับบังคับบัญชาสี่คนและผู้แทนลูกจ้างห้าคน เป็นกรรมการ โดยมีเจ้าหน้าที่ความ ปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ เป็นกรรมการและเลขานุการ

2.22 เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือภัยอันตรายใดๆ ที่อาจเป็นเหตุให้ลูกจ้างหรือบุคคลภายนอก สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต ให้นายจ้างเรียกประชุมคณะกรรมการ โดยมีซักซ้อม ดำเนินการทบทวนรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไขต่อ นายจ้าง

2.23 ให้นายจ้างในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไป จัดให้มี หน่วยงาน ความปลอดภัย นับแต่วันที่ที่มีลูกจ้างครบสองร้อยคนให้หน่วยงานความปลอดภัยขึ้นตรง

ต่อผู้บริหารสูงสุดในสถานประกอบกิจการนั้น โดยมีฐานะและระดับที่ประสานกับหน่วยงานต่างๆ ได้ดี มีบุคลากรและงบประมาณที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.24 หน่วยงานความปลอดภัยมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.24.1 วางแผนการดำเนินงานสำหรับการขจัดความเสี่ยงของสถานประกอบกิจการ และดูแลให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2.24.2 จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุ อุบัติภัย และควบคุมความเสี่ยงภายในสถานประกอบกิจการ

2.24.3 จัดทำคู่มือและมาตรฐานว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ในสถานประกอบกิจการเพื่อให้ลูกจ้างหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์

2.24.4 กำหนดชนิดของอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะความเสี่ยงของงานเสนอต่อนายจ้าง เพื่อจัดให้ลูกจ้างหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสวมใส่ขณะปฏิบัติงาน

2.24.5 ส่งเสริม สนับสนุน ด้านวิชาการและการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในสถานประกอบกิจการเพื่อให้ลูกจ้างปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายหรือการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงานรวมทั้งด้านการควบคุมป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุร้ายแรงด้วย

2.24.6 จัดอบรมเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานแก่ลูกจ้างที่เข้าทำงานใหม่ ก่อนให้ปฏิบัติงาน รวมทั้งลูกจ้างซึ่งต้องทำงานที่มีความแตกต่างไปจากงานเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่และอาจเกิดอันตรายด้วย

2.24.7 ประสานการดำเนินงานความปลอดภัยในการทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานประกอบกิจการ รวมทั้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

2.24.8 ตรวจสอบประเมินระบบความปลอดภัยในการทำงานในภาพรวมของสถานประกอบกิจการ

2.24.9 รวบรวมผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ และติดตามผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานของสถานประกอบกิจการ พร้อมทั้งรายงานให้นายจ้างและคณะกรรมการทราบทุกสามเดือน

3. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีดำเนินการตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงภายในสถานประกอบกิจการ ระยะเวลา และประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการ พ.ศ. 2550 (สำนักความปลอดภัยแรงงาน. 2554 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

3.1 นายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงภายในสถานประกอบกิจการในสภาวะที่เป็นจริงของสภาพการทำงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง กรณีที่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร อุปกรณ์ กระบวนการผลิต วิธีการทำงาน หรือการดำเนินการใด ๆ ที่ อาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงให้นายจ้างดำเนินการเพิ่มเติมภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง

3.2 การตรวจวัดระดับความร้อนและประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการ

3.2.1 ให้ตรวจวัดระดับความร้อนบริเวณที่มีลูกจ้างปฏิบัติงานอยู่ในสภาพการทำงานปกติและต้องตรวจวัดในเดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของการทำงานในปีนั้น

3.2.2 ประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการตรวจวัด ได้แก่ การผลิตน้ำตาลและทำให้บริสุทธิ์

3.2.3 การปั้นทอที่มีการฟอกหรือย้อมสี การผลิตเยื่อกระดาษหรือกระดาษ การผลิตยางรถยนต์หรือล้อดอกยาง

3.2.4 การผลิตกระจก เครื่องแก้วหรือหลอดไฟ การผลิตซีเมนต์หรือปูนขาว การถลุง หล่อหลอมหรือรีดโลหะ กิจการที่มีแหล่งกำเนิดความร้อนหรือมีการทำงานที่ อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายเนื่องจากความร้อน

3.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดระดับความร้อน ประกอบด้วย

3.3.1 เทอร์โมมิเตอร์กระเปาะแห้ง เป็นชนิดปรอทหรือแอลกอฮอล์ที่มีความละเอียดของสเกล 0.5 องศาเซลเซียส และมีความแม่นยำบวกหรือลบ 0.5 องศาเซลเซียส มีการกำบังป้องกันเทอร์โมมิเตอร์จากแสงอาทิตย์และการแผ่รังสีความร้อน

3.3.2 เทอร์โมมิเตอร์กระเปาะเปียกตามธรรมชาติ มีผ้าฝ้ายชั้นเดียวที่ สะอาดห่อหุ้มกระเปาะหยดน้ำกลั่นลงบนผ้าฝ้ายที่หุ้มกระเปาะให้เปียกชุ่ม และปล่อยให้ปลายอีกด้านหนึ่งของผ้าจุ่มอยู่ในน้ำกลั่นตลอดเวลา

3.3.3 โกลบเทอร์โมมิเตอร์ มีช่วงการวัดตั้งแต่ลบ 5 องศาเซลเซียส ถึง 100 องศาเซลเซียสที่ เสียบเข้าไปในกระเปาะทรงกลมกลวงทำด้วยทองแดง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางสิบห้า เซนติเมตรภายนอกทาสีดำชนิดพิเศษที่สามารถดูดกลืนรังสีความร้อนได้ดีโดยให้ปลายกระเปาะของเทอร์โมมิเตอร์อยู่กึ่งกลางของกระเปาะทรงกลมอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัดระดับความร้อนต้องทำการปรับเทียบความถูกต้อง (Calibration) อย่างน้อยปีละครั้ง ในกรณีที่ ไม่ใช่ อุปกรณ์ดังกล่าว ให้ใช้เครื่องวัดระดับความร้อนที่สามารถอ่านและคำนวณค่าอุณหภูมิเวทบัลบโกลบ(WBGT) ได้โดยตรงตามมาตรฐาน ISO 7243 ขององค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ

(International Organization for Standardization) หรือเทียบเท่า และให้ทำการปรับเทียบความถูกต้อง (Calibration) ก่อนใช้งานทุกครั้ง

3.4 ตรวจวัดความเข้มของแสงสว่างในสถานประกอบกิจการทุกประเภทกิจการ โดยให้ตรวจวัดบริเวณพื้นที่ทั่วไป บริเวณพื้นที่ใช้ประโยชน์ในกระบวนการผลิตที่ถูกจ้างทำงานและบริเวณที่ถูกจ้างต้องทำงานโดยใช้สายตามองเฉพาะจุดหรือต้องใช้สายตาดูอยู่กับที่ในการทำงานในสภาพการทำงานปกติและในช่วงเวลาที่มีแสงสว่างตามธรรมชาติน้อยที่สุด

3.5 การตรวจวัดความเข้มของแสงสว่าง ต้องใช้เครื่องวัดแสงที่ได้มาตรฐาน CIE 1931 ของคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยความส่องสว่าง (International Commission on Illumination) หรือ ISO/CIE 10527 หรือเทียบเท่า และก่อนเริ่มการตรวจวัดต้องปรับให้เครื่องวัดแสงอ่านค่าที่ศูนย์ (Photometer Zeroing)

3.6 การตรวจวัดความเข้มของแสงสว่างบริเวณพื้นที่ทั่วไปและบริเวณพื้นที่ใช้ประโยชน์ในกระบวนการผลิตที่ถูกจ้างทำงาน ให้ตรวจวัดในแนวระนาบสูงจากพื้นเจ็ดสิบห้าเซนติเมตร ให้หาค่าเฉลี่ยความเข้มของแสงสว่าง โดยวัดค่าความเข้มของแสงสว่างทุก ๆ 2*2 ตารางเมตรแต่หากมีการติดหลอดไฟที่มีลักษณะที่แน่นอนซ้ำ ๆ กัน สามารถวัดแสงในจุดที่เป็นตัวแทนของพื้นที่ที่มีแสงตกกระทบในลักษณะเดียวกันได้ ตามวิธีการวัดแสงและการคำนวณค่าเฉลี่ยในหนังสือ IES Lighting Handbook (1981 Reference Volume หรือเทียบเท่า) ของสมาคมวิศวกรด้านความส่องสว่างแห่งอเมริกาเหนือ (Illuminating Engineering Society of North America) หรือเทียบเท่า นำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ เปรียบเทียบกับความเข้มของแสงสว่างตามที่กำหนดไว้

3.7 การตรวจวัดระดับเสียง ต้องใช้อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานของคณะกรรมการระหว่างประเทศ ว่าด้วยเทคนิคไฟฟ้า (International Electrotechnical Commission) หรือเทียบเท่า ดังนี้

3.7.1 เครื่องวัดเสียง ต้องได้มาตรฐาน IEC 651 Type 2

3.7.2 เครื่องวัดปริมาณเสียงสะสม ต้องได้มาตรฐาน IEC 61252

3.7.3 เครื่องวัดเสียงกระทบหรือเสียงกระแทก ต้องได้มาตรฐาน IEC 61672 หรือ IEC 60804 อุปกรณ์ที่ใช้ตรวจวัดระดับเสียง ต้องทำการปรับเทียบความถูกต้อง (Calibration) ด้วยอุปกรณ์ตรวจสอบความถูกต้อง (Noise Calibrator) ที่ ได้มาตรฐาน IEC 60942 หรือเทียบเท่าตามวิธีการที่ระบุในคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตก่อนการใช้งานทุกครั้ง

3.8 วิธีการตรวจวัดระดับเสียง ให้ตรวจวัดบริเวณที่มีถูกจ้างปฏิบัติงานอยู่ในสภาพการทำงานปกติ โดยตั้งค่าเครื่องวัดเสียงที่ สเกลเอ (Scale A) การตอบสนองแบบช้า (slow) และตรวจวัดที่ ระดับหูของลูกจ้างที่กำลังปฏิบัติงาน ณ จุดนั้นรัศมีไม่เกินสามสิบเซนติเมตร กรณีใช้เครื่องวัดปริมาณเสียงสะสม ต้องตั้งค่าให้เครื่องคำนวณปริมาณเสียงสะสมที่ระดับแปดสิบเดซิเบล

Criteria level ที่ระดับเก้าสิบเดซิเบล Energy exchange rate ที่ให้ส่วนการใช้เครื่องวัดเสียงกระทบหรือเสียงกระแทกให้ตั้งค่าตามที่ระบุในคู่มือการใช้งานของผู้ผลิตกรณีบริเวณที่ถูกจ้างปฏิบัติงานมีระดับเสียงดังไม่สม่ำเสมอ หรือถูกจ้างต้องย้ายการทำงานไปยังจุดต่าง ๆ ที่มีระดับเสียงดังแตกต่างกัน ให้ใช้สูตรในการคำนวณหาระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงานในแต่ละวัน (สำนักความปลอดภัยแรงงาน. 2554 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

สุพัตรา สุเทพ (2545 : 132) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคล หรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้

ณัฐพันธ์ เจรนนันท์ และฉัตรยาพร เสมอใจ (2547 : 317) ระบุว่าความคิดเห็นและการรับรู้ที่มีความแตกต่าง เนื่องจากการรับรู้สถานการณ์ระหว่างผู้บริหาร และผู้ได้บังคับบัญชาแตกต่างกัน ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลต่างกัน หรือเลือกรับรู้ในสิ่งที่ต้องการเท่านั้น ดังนั้นผลลัพธ์ของการรับรู้ก็อาจต่างกันด้วยองค์การต้องพยายามให้พนักงานมีการรับรู้และจัดเตรียมขึ้นของการรับรู้ คือ อธิบายสิ่งที่เกี่ยวข้องของตาราง (Objective) ให้พนักงานมีการรับรู้ (Awareness) การยอมรับ (Recognition) ตีความหมาย (Interpretation) และมีการตอบสนอง (Response) ต่อการเปลี่ยนแปลง

กู๊ด (Good. 2006 : 17) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ไว้หลายความหมายได้แก่

1. ความหมายทั่วไป หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็น ข้อพิจารณา ความรู้สึก หรือทัศนคติที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ อย่างแน่นอน และยังขาดน้ำหนักทางเหตุผล หรือการวิเคราะห์ หรือกล่าวกว้างๆ ได้ว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าความรู้

2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณาหรือการวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูล หรือบุคคลที่เชื่อถือได้

3. ความคิดเห็นสาธารณะ หมายถึง การพิจารณาหรือข้อวินิจฉัยรวมๆ ของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ

เวบสเตอร์ (Webster. 1999 : 385) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกของการตัดสินใจหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับบุคคลใดหรือสิ่งใด เป็นการประเมินสถานการณ์หรือ

ประเมินค่าตามความเชื่อหรือความรู้สึก โดยความเชื่อนั้นมีน้ำหนักมากกว่าความประทับใจแต่น้อยกว่าความรู้สึกอันแท้จริง

วัตรฐ อางหาญ (2542 : 8) ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิดและทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา การลงความเห็นอาจจะมีผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น ประกอบขึ้นด้วยสิ่งสำคัญ ๆ คือ ความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

เสกสรร วัฒนพงษ์ (2542 : 141) สรุปไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ทัศนะ การวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบ โดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติ และข้อเท็จจริง ความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนก็ได้

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออก ทางคำพูดหรือคำตอบที่บุคคลที่ได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งมีพื้นฐานจากส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และอารมณ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น คือ การแสดงออกในด้านความคิดเห็นเป็นเรื่องเฉพาะของปัจเจกบุคคลอย่างอิสระต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแม้แต่ในสิ่งเดียวกัน จึงไม่จำเป็นจะต้องมีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือเหมือนกันเสมอไป ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคล ที่ได้รับอิทธิพลต่อการแสดงออกของความคิดเห็นในสิ่งนั้น ๆ ปัจจัยพื้นฐาน ได้มีผู้เสนอแนวคิดไว้ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รัชณี พิทักษ์ญาติ (2546 : 20) ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นเพราะ การศึกษาจะทำให้บุคคลนั้นๆมีความรู้เรื่องต่างๆเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นคนที่มีความรู้มากก็จะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

1.2 ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป เช่น ความเชื่อในการนับถือศาสนา เป็นต้น

1.3 สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิ และหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และต่อสังคมหรือกลุ่ม เป็นส่วนรวม

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 การอบรมของครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวสั่งสอนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนหรือรับเอาระเบียบวิธีกฎเกณฑ์ ค่านิยมต่างๆ ที่กลุ่มนั้นได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็จะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น และในที่สุดก็มักจะมีความคิดเห็นคล้อยตามไปกับกลุ่มและสังคมนั้นด้วย

2.3 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความคิดทั้งทางด้านบวกและด้านลบ

โสภา พิสมัย (2543 : 14) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไว้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกายคือ เพศ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่างๆ คุณภาพของสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากก็มักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบต่องานซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ทฤษฎีความสม่ำเสมอ (consistency ทฤษฎี) เบส (Best. 1977 อ้างถึงใน ประสาร ฤทธิมนต์. 2545 : 13) ทฤษฎีกล่าวว่า การที่บุคคลมีทัศนคติอย่างใดนั้นเกิดจากความสอดคล้องขององค์ประกอบของทัศนคติทั้งด้านความคิดความเข้าใจ ความรู้สึก พฤติกรรมและองค์ประกอบใด เกิดความไม่สอดคล้องขึ้นจะทำให้องค์ประกอบอื่นเปลี่ยนไปด้วย และทัศนคติก็จะเปลี่ยนไป ความสอดคล้องเกิดขึ้นในลักษณะที่ความคิดกับความรู้สึกของบุคคลสอดคล้องกัน ทัศนคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ จะคงที่ แต่เมื่อใดที่ความคิดกับความรู้สึกเกิดขึ้นขัดแย้งกัน จนถึงระดับบุคคลไม่สามารถจะทนต่อไปได้ บุคคลก็จะลดการขัดแย้งโดยการ

1. คงทัศนคติของตนไว้

1.1 ไม่รับรู้ข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้เกิดการขัดแย้งขึ้น

1.2 แยกแยะ และเลือกรับเฉพาะข้อมูลที่สอดคล้องกับความคิด

2. เปลี่ยนทัศนคติไปตามข้อมูลที่ได้รับ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

พยอม วงศ์สารศรี (2545 : 9) กล่าวว่าความปลอดภัยหมายถึง การหลีกเลี่ยงอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุ หรือ การเจ็บไข้ก็ตาม ซึ่งอาจมีการจัดเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้า เพื่อให้มีการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและปราศจากอันตราย

บัณฑิต ธนชัยเศรษฐวุฒิ (2544 : 78) ได้ให้ความหมายของ ความปลอดภัยคือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุ อันจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ การประสบอันตราย โรคการเจ็บป่วย หรือความเดือดร้อนรำคาญเนื่องจากการทำงาน หรือเกี่ยวกับการทำงาน และในบางองค์การก็ได้นำมามาตรฐาน มอก. 18001 มาใช้ในเรื่องความปลอดภัย เพื่อให้ระบบความปลอดภัยมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

วิทยา อยู่สุข. (2542 : 18) ได้ให้ความหมายของ ความปลอดภัย คือ สภาพแวดล้อมของการทำงาน ที่ปราศจากภัยคุกคาม ไม่มีอันตราย และความเสี่ยงใด ๆ ในทางปฏิบัตินั้นอาจจะไม่สามารถควบคุมอันตรายหรือความเสี่ยงในการทำงานที่มีผลต่อสุขภาพ การบาดเจ็บ การพิการการตายได้หมด แต่ต้องมีการดำเนินงาน มีการกำหนดกิจกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดอันตรายหรือความเสี่ยงน้อยสุดเท่าที่จะทำได้

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541 : 19 - 20) กล่าวว่า ความปลอดภัย (Safety) โดยปกติทั่ว ๆ ไปหมายถึง การปราศจากโรคร้าย ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นไปได้ที่จะขจัดภัยทุกชนิดให้หมดไปโดยสิ้นเชิง ความปลอดภัยจึงได้รวมถึงการปราศจากอันตรายที่มีโอกาสจะเกิดขึ้น

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความปลอดภัย หมายถึง สภาพะการปราศจากภัยหรือการพ้นภัย และรวมถึงปราศจากอันตราย (Danger) การบาดเจ็บ (Injury) การเสี่ยงภัย (risk) และการสูญเสีย (Loss)

กล่าวสรุปแล้วสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่นั้น เกิดจากพฤติกรรมของมนุษย์ การกระทำที่ไม่ปลอดภัยและเกิดจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2542 : 5) ได้กล่าวถึงสภาพที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ สภาพทางกายภาพ และทางกลไกในการทำงานที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. การใช้เครื่องมือที่ไม่ถูกวิธี
2. เครื่องมือชำรุด
3. มีขั้นตอนการทำงานที่เป็นอันตราย
4. ที่เก็บเครื่องมือไม่มีความปลอดภัยและการใช้เครื่องจักรเกินกำลัง
5. แสงสว่างไม่เพียงพอ
6. มีช่องระบายลมไม่เพียงพอ
7. กองวัสดุสูงเกินไปและการซ้อนไม่มีระเบียบ
8. การเก็บเคมี สารไวไฟต่าง ๆ ไม่เหมาะสม
9. ไม่มีระบบเตือนภัยที่ถูกต้องเหมาะสม
10. บริเวณพื้นโรงงานลื่น ขรุขระ สกปรก รกรุงรัง

ปัจจัยอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ ประเภทของงานที่ทำ ตารางเวลาการทำงานกับความอ่อนล้าสภาวะทางจิตใจความประมาทเลินเล่อในการทำงาน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2542 : 5)

แนวคิดที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและการกระทำที่ไม่ปลอดภัย คือ สภาพแวดล้อมในการทำงานมีส่วนทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ถ้าบริษัทไม่มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพความปลอดภัยให้กับพนักงานก็จะทำให้โรงงานนี้เกิดอุบัติเหตุและเป็นโรค รวมไปถึงสุขภาพจิตหดหู่ ดังนั้น ความปลอดภัยในสภาพสิ่งแวดล้อมก็เป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นมาได้

1. สภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย จากการสำรวจพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรม การผลิตจนถึงขั้นต้องหยุดทำการผลิตชั่วคราวเกินกว่า 4 วัน มีสาเหตุมาจากการกระทำไม่ปลอดภัย 92.4% และสภาพแวดล้อมไม่ปลอดภัย 82.6% สาเหตุทั้งสองอย่างเกิดอุบัติเหตุร่วมกันจะเป็น 77.8% หมายความว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานและการปฏิบัติงานในโรงงานมีความสัมพันธ์กันทำให้เกิดอุบัติเหตุ (ชลลดา หลวงพิทักษ์. 2538 : 3)

2. สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ (วิฑูรย์ สิมะโชติ. 2536 : 3)

- 2.1 เครื่องจักร ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันส่วนที่เคลื่อนไหว มีไม่เพียงพอ
- 2.2 เครื่องมือ อุปกรณ์ชำรุดเป็นอันตราย
- 2.3 สิ่งของ วัสดุวางไม่เป็นระเบียบ
- 2.4 อาคาร สิ่งปลูกสร้างไม่มั่นคง
- 2.5 สารเคมี วัตถุมีพิษ ไม่เก็บที่เฉพาะ
- 2.6 ความร้อนเย็น แสงสว่าง เสียงดัง ฝุ่นละออง ไอระเหยไม่ถูกต้อง
- 2.7 พื้นลื่น เป็นหลุมเป็นบ่อ ขรุขระ น้ำขัง
- 2.8 ไม่มีประตูลูกเงิน ไม่มีบันไดหนีไฟ

3. การกระทำที่ไม่ปลอดภัย การโต้แย้งและการวิพากษ์วิจารณ์ที่ว่าสภาพการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นมาทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดมักจะมีสาเหตุมาจากคนและจากเครื่องมือปรากฏอยู่ร่วมกันเสมอ หากจำกัดอุบัติเหตุประเภทที่มีสาเหตุร่วมกันทั้งการกระทำและสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยได้ก็จะเป็นการกำจัดโดยส่วนใหญ่ของอุบัติเหตุตนเองแม้การบาดเจ็บจากการทำงานในอุตสาหกรรมจะเป็นผลมาจากความผิดพลาดหรือความบกพร่องของเครื่องจักร (Machine error) เพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยไม่มีการกระทำที่ไม่ปลอดภัยของคนเกี่ยวข้องด้วยเลยในเบื้องต้นก็ต้องถือว่ามันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากมนุษย์เองมิใช่เครื่องจักร ดังนั้น จะเห็นว่ามนุษย์เองที่เป็นทั้งสาเหตุโดยตรง (Direct causes) และสาเหตุโดยอ้อม (Indirect causes) ของอุบัติเหตุส่วนใหญ่ เครื่องจักรเป็นอันตรายก็จริง แต่มนุษย์นั่นเองเป็นผู้สร้างมันขึ้นมา และการใช้เครื่องจักรแบบถูกหรือไม่ถูกวิธีเป็นเรื่องของมนุษย์อีกเหมือนกัน ถ้าเป็นการใช้เครื่องจักรแบบที่ผิดหรือไม่ถูกวิธีก็จะเป็นการสร้างอันตรายขึ้นมาโดยมนุษย์เช่นเดียวกันการขาดความเข้าใจในคู่มือปฏิบัติงานการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง การเร่งรีบในการทำงาน การทำงานด้วยอารมณ์ การขาดความรู้ การขาดการอบรมในเรื่องของการกระทำที่ไม่ปลอดภัย การไม่เชื่อฟังกฎระเบียบด้านความปลอดภัยของโรงงานและอื่นๆ เป็นจำนวนมากที่ถือได้ว่าเป็นความบกพร่องหรือความผิดพลาดของพนักงานนั้น

แนวคิดการป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร เหตุผลของการเกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Reasons for unsafe habits) เริ่มแรกของการกระทำที่ไม่ปลอดภัยของบุคคล (Unsafe acts of persons) มีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ (จันทรพีญ อนุรัตน์นันท. 2542 : 4) ได้แก่

1. ทักษะที่ไม่เหมาะสม (Improper attitude)
2. ขาดความรู้และทักษะ (Lack of knowledge or skill)
3. คุณสมบัติทางกายภาพไม่เหมาะสม (Physical unsuitability)
4. สภาพของเครื่องจักร เครื่องกล หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพอื่นๆ ไม่เหมาะสม (Improper mechanical of physical environment)

มาตรการและการดำเนินการแก้ไขได้ถูกเสนอขึ้นมา 4 วิธีด้วยกันคือ

1. การแก้ไขและปรับปรุงทางด้านวิศวกรรม (Engineering revision)
2. การขอร้องและชักชวน (Persuasion and appeal)
3. การปรับปรุงด้านพนักงาน (Personal adjustment)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับอาชีวอนามัย

วิทยา อยู่สุข (2542 : 9) ได้ให้ความหมายอาชีวอนามัย หมายถึง การควบคุมดูแลอนามัยของผู้ประกอบอาชีพ คือการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพอนามัย รวมทั้งการคงไว้ซึ่งสภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ของผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพ

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ (2533 : 17) ได้ให้ความหมายของคำว่า อาชีวอนามัยว่า อาชีวอนามัย หมายถึง การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้ประกอบอาชีพ

สรุปได้ว่า อาชีวอนามัย หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการส่งเสริม ควบคุม ดูแล การป้องกันโรค ตลอดจนอุบัติเหตุ และการรักษาสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพให้มีความปลอดภัย ทั้งร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง

องค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) (วิทยา อยู่สุข. 2542 : 17-18) ได้ประชุมร่วมกันและให้คำจำกัดลักษณะของงานอาชีวอนามัยไว้ประกอบด้วย ลักษณะงาน 5 อย่างด้วยกัน คือ

1. การส่งเสริม (Promotion) และธำรงรักษาไว้เพื่อให้คนงานทุกอาชีพมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีจิตใจที่สมบูรณ์ที่สุด ตลอดจนมีความเป็นอยู่ในสังคมที่ดี
2. การป้องกัน (Prevention) จะป้องกันคนงานไม่ให้มีสุขภาพอนามัยเสื่อมโทรมหรือผิดปกติจากสาเหตุอันเนื่องมาจากสภาพการทำงานที่ผิดปกติ
3. การปกป้องคุ้มครอง (Protection) คนทำงานหรือลูกจ้างไม่ให้ทำงานเสี่ยงต่อสภาพการทำงานที่อันตราย
4. การจัด (Placing) และปรับสภาพคนงานให้ทำงานในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับความสามารถของร่างกายและจิตใจของเขา
5. การปรับงานให้เข้ากับคนและปรับคนให้เข้ากับงาน (Adaptation) คือ พยายามเลือกจัดหางานให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของคนงานมากที่สุด

การพัฒนางานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในระดับสากล เมื่อต้นศตวรรษที่ 18 ระบบงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการบริการยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศต่าง ๆ ในโลกประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่

ภายในประเทศ เช่น งานด้านเกษตรกรรม การทำเหมืองแร่และการทำงานในฟาร์มปศุสัตว์ งานอุตสาหกรรมการผลิตมีน้อยมากในยุคสมัยนั้นเกิดความขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างมากแต่ยังไม่มีผู้ใดสามารถหาทางแก้ปัญหาอย่างจริงจัง เมื่อเกิดโรค เกิดอุบัติเหตุการบาดเจ็บหรือการตายขึ้นมาก็เลยขาดการจดบันทึกรายงานผลความเสียหาย ไม่มีการหาสาเหตุ ไม่มีแนวทางป้องกันไว้ต่อมามีผู้สนใจรวมทั้งผู้ทำงานเกี่ยวข้องเริ่มให้ความสนใจ ศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขป้องกัน

มากขึ้นในปี พ.ศ. 2243 นายเบอร์นาดีโน แรมมาซซินี แพทย์ชาวอิตาลี ได้เขียนและจัดพิมพ์หนังสือชื่อ “ โรคของคนทำงาน ” เป็นเล่มแรกและนับได้ว่าเป็นคนที่ริเริ่มงานด้านอาชีวเวชศาสตร์เป็นคนแรกแต่ก็ยังไม่แพร่หลายหลังจากปี พ.ศ. 2343 วิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมีความก้าวหน้าไปมาก สาเหตุมาจากการมีการปฏิวัติพัฒนาระบบงานอุตสาหกรรมผลิตอย่างมากในประเทศแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกา โรงงานอุตสาหกรรมมีการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิต โดยใช้เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพสูงมาทดแทนการใช้แรงงานมนุษย์และสัตว์ ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้ครั้งละเป็นจำนวนมาก ๆ ดังนั้น โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จึงเกิดขึ้นมากมีการใช้แรงงานในงานอุตสาหกรรมมากขึ้น มีการคิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้กับการผลิต เมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาอย่างกะทันหันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการใช้แรงงานอย่างไม่ถูกต้อง แรงงานไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับเทคนิคใหม่ ๆ ต้องประสบกับความเครียดและอันตรายจากการทำงานมากขึ้น มีอุบัติเหตุ การบาดเจ็บพิการ การตาย โรคจากการทำงานมีการใช้แรงงานและสตรีมากขึ้นในปี พ.ศ. 2462 ได้มีการจัดตั้งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International labor organization : ILO) ขึ้นมา ได้มีการระบุเกี่ยวกับสภาพการทำงานในสัญญาแวนไฮม์ส่วนที่ 13 ว่าด้วยระบบการตรวจแรงงานขึ้น ต่อมา มีการกำหนดอนุสัญญา (Convention) ฉบับแรกขึ้นมาในปี พ.ศ. 2464 เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการกำหนดชั่วโมงการทำงานในระบบอุตสาหกรรมให้ทำได้ไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวันหรือ 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และยังดำเนินการกำหนดข้อเสนอแนะต่าง ๆ ขึ้นมากมายการพัฒนาด้านอาชีวอนามัยในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ด้านยุโรปเหนือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาในบรรดาประเทศดังกล่าวประเทศสหรัฐอเมริกา นับว่าเจริญกว่าประเทศอื่นในปี พ.ศ. 2513 มีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติแม่บทพื้นฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (Occupational Safety and Health Act. of 1970) ถือเป็นกฎหมายที่เป็นแม่บทในการพิทักษ์และป้องกันคนทำงานทุกคนในประเทศให้มีความปลอดภัย มีสภาพการทำงานที่ถูกต้องถูกสุขลักษณะ มีการป้องกันอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ เป็นการป้องกันสุขภาพอนามัยของแรงงานไม่ให้เสื่อมโทรมลงอันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพ สามารถลดอุบัติเหตุจากการทำงานผลผลิตของชาติเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจของชาติดีขึ้นตามมาในปี พ.ศ. 2517 ประเทศอังกฤษได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ได้มีการออกพระราชบัญญัติสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (Health and Safety at Work Act) มีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน กฎหมายของอังกฤษที่

ออกมาบังคับใช้นั้นส่งผลให้ประเทศที่อยู่ภายใต้การปกครองและประเทศอาณานิคม เช่น ออสเตรเลียนิวซีแลนด์ ในยุโรป เป็นต้น นำไปพัฒนาประยุกต์ใช้มากขึ้นทำให้งานด้านนี้มีการแพร่กระจายไปทั่วโลกมากขึ้น (วิทยา อยู่สุข. 2542 : 2-4) สำหรับประเทศไทยนั้นการพัฒนาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของไทยนั้นมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องคล้ายกับอารยประเทศทั้งหลายเกิดจากการพัฒนางานด้านอุตสาหกรรมมากขึ้นตามแผนพัฒนาประเทศ มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นเกิดปัญหามลพิษจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ในสิ่งแวดล้อมทั่วไป เกิดจากการทำงาน มีอุบัติเหตุจากการบาดเจ็บพิการ ตาย จากการประกอบอาชีพ มีการผลักดันจากฝ่ายต่าง ๆ เช่น นักวิชาการ องค์กรเอกชนอิสระและจากแรงงานโดยตรงเพื่อรัฐบาลดูแลเอาใจใส่ควบคุมสภาพการทำงานให้ปลอดภัยมากขึ้นการพัฒนางานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้เริ่มต้นอย่างเป็นทางการ โดยมีการนำเอาพระราชบัญญัติของกระทรวงอุตสาหกรรมมาใช้ โดยเมื่อมีการออกพระราชบัญญัติโรงงานขึ้นมาในปี พ.ศ. 2472 ถือว่าเป็นกฎหมายด้านอุตสาหกรรมฉบับแรกที่กล่าวถึงการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยของคนงาน ต่อมากระทรวงสาธารณสุขได้มีพระราชบัญญัติสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2477 และปรับปรุงใหม่บังคับใช้ในปี พ.ศ. 2484 กำหนดให้มีการคุ้มครองสุขภาพและอนามัยของลูกจ้างในสถานที่ทำงานขึ้น การดำเนินการด้านอาชีวอนามัยในกระทรวงสาธารณสุขมีการดำเนินการแฝงในงานต่าง ๆ ในหลายกรมกองที่รับผิดชอบทั่วไป ยังไม่เน้นสำหรับการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ทำงานในโรงงาน ผู้บริหารกระทรวงยุคนั้นเห็นถึงความสำคัญของด้านนี้ จัดส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานยังต่างประเทศกลับมาเริ่มงานโดยการตั้งโครงการอาชีวอนามัยขึ้นในปี พ.ศ. 2510 และได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นกองอาชีวอนามัย ในปี พ.ศ. 2515 สังกัดกรมส่งเสริมสาธารณสุขหรือกรมอนามัย ในปัจจุบันในปี พ.ศ. 2512 กระทรวงอุตสาหกรรมได้ปรับปรุงออกพระราชบัญญัติโรงงานขึ้นมาบังคับใช้ มีรายละเอียดด้านการควบคุมโรงงานมากขึ้น โดยเฉพาะงานด้านความปลอดภัยในการทำงานและการควบคุมสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย ในการศึกษาของประเทศในปี พ.ศ. 2512 รัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาด้านนี้ ได้มอบให้มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์หรือมหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบันโดยคณะสาธารณสุขศาสตร์ในขณะนั้น ได้จัดตั้งภาควิชาอาชีวอนามัยขึ้นเมื่อ วันศุกร์ที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2512 ในปี พ.ศ. 2540 ได้มีการออกพระราชบัญญัติแรงงานมาบังคับใช้แทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2541 เป็นการสร้างภาพพจน์ด้านการคุ้มครองแรงงานของประเทศไทยต่อนานาชาติมากขึ้นจากพระราชบัญญัติฉบับนี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานหลายฉบับให้ทันสมัยเพื่อรับรองกับเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทางวิชาการที่มีการพัฒนาไปมากโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ต่อมา กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของงานด้านนี้เพื่อสร้างเสริมภาพพจน์ด้านแรงงานของ

ประเทศไทยในสายตาของนักลงทุนในปี พ.ศ. 2542 มีการกำหนดอนุกรมมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้น คือ มอก. 18001 หรือเปรียบเทียบกับอนุกรมมาตรฐานของสากลคือ ISO 18000 ประเทศไทยนับเป็นประเทศแรกที่มีการประกาศใช้อนุกรมมาตรฐานด้านนี้มากยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2531 : 6)

ความสำคัญของอาชีวอนามัย ซึ่งอาชีวอนามัยในประเทศไทยเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของผู้ประกอบการอาชีพทุกอาชีพ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านการบริการ ด้านพาณิชยกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมสุขภาพอนามัย ป้องกันโรคอันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพและโรคติดต่อรวมทั้งป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานให้แก่ผู้ประกอบการเหล่านั้นมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพมากที่สุด อาชีวอนามัยในประเทศไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการบริการ (Occupational health service) เป็นหลัก อาศัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกฎหมายท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายอาชีวอนามัยเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในแง่มนุษยธรรมและประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคือในปีหนึ่ง ๆ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีพลเมืองที่ประสบอันตรายจากการประกอบอาชีพต่าง ๆ เป็นจำนวนหลายล้านราย และต้องสูญเสียประโยชน์ไปคิดเป็นมูลค่ามหาศาล นั่นหมายถึงการที่ชาติต้องสูญเสียกำลังงานและเศรษฐกิจไปอย่างน่าเสียดายผลเสียอันนี้ยังบั่นทอนกิจการของนายจ้างอีกมากมาย เช่น การผลิตชะงัก ผลผลิตลดลง เครื่องมือและวัตถุดิบเสียหายเพิ่มอัตราค่าประกันภัย สูญเสียเวลาและค่ารักษาพยาบาล ขวัญของคนงานเสีย ต้องจ้างคนใหม่ที่มีประสิทธิภาพด้อยกว่าเป็นต้น นอกจากนี้อันตรายดังกล่าวยังก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมขึ้นด้วย เช่น เมื่อหัวหน้าครอบครัวได้รับเคราะห์กรรม ประสบอันตรายจนถึงแก่ความตาย ทุพพลภาพหรือเป็นโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน ภรรยาหรือบุตร หรือผู้อยู่ในความปกครองก็จะได้รับการกระทบกระเทือนเดือดร้อน อาชีวอนามัยเป็นงานสาธารณสุขงานหนึ่งซึ่งดำเนินงานหรือให้บริการเพื่อดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพเช่นการเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การบริการ การพาณิชยกรรม ประมง ก่อสร้างหรืออาชีพอื่นใดก็ตาม เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพมีสุขภาพอนามัยที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม โดยในระยะแรกเริ่มนี้จะเน้นหนักในอาชีพอุตสาหกรรมเนื่องจากมีปัญหาเรื่องอันตรายต่าง ๆ จากเครื่องจักรกลและพิษภัยของสารเคมีต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิตและในปัจจุบันก็ได้เริ่มขยายงานอาชีวอนามัยเข้าไปในอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น เนื่องจากมีการใช้สารฆ่าแมลงต่าง ๆ และใช้เครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ ในงานเกษตรกรรมโดยกระทรวงสาธารณสุขจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบงานอาชีวอนามัยขึ้น คือกองอาชีวอนามัย ซึ่งสังกัด

กรมอนามัยโดยดำเนินงานประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยทั่วประเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2550 : 6)

ปัญหาด้านอาชีวอนามัย ในแต่ละปัญหาด้านอาชีวอนามัยของกลุ่มประเทศต่าง ๆ จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของประเทศโดยทั่วไปถ้าเราแบ่งกลุ่มประเทศต่าง ๆ ในโลกตามโครงสร้างลักษณะด้านเศรษฐกิจและความเจริญของประเทศแล้ว อาจจะแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2531 : 6)

1. กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed countries) เป็นกลุ่มประเทศที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสูง ประชากรมีการศึกษาดี เศรษฐกิจของส่วนรวมดี รายได้ต่อหัวของประชากรสูง อาชีพหลักคืองานด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรมจะทำให้เสียประชากรภายในประเทศกลุ่มประเทศเหล่านี้จะมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมานาน ทำให้รู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง เนื่องจากต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในประเทศมานานจนสามารถแก้ไขไปด้วยดี
2. กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing countries) เป็นกลุ่มประเทศที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากประเทศที่พัฒนาแล้วมาใช้โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม การศึกษาของประชากรอยู่ในระดับปานกลางจนถึงต่ำ รายได้ประชากรต่อหัว อยู่ในระดับปานกลางประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมา คืออุตสาหกรรมประเทศกลุ่มนี้จะเริ่มใช้ผลผลิตภายในประเทศป้อนโรงงานอุตสาหกรรมที่เริ่มจะมีขึ้นภายในประเทศโรงงานส่วนใหญ่ จะมีนายทุนจากประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้ดำเนินการมีคนพื้นเมืองประกอบกิจการส่วนน้อย
3. กลุ่มประเทศด้อยพัฒนา (Under develop countries) เป็นกลุ่มประเทศที่ล้าหลังสุดประชากรส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดประกอบอาชีพเกษตรกรรมความเจริญยังเข้าไม่ถึงประชากรมีการศึกษาน้อย รายได้ต่อหัวต่ำมาก เศรษฐกิจไม่ดีต้องอาศัยความช่วยเหลือจากประเทศอื่น ๆ เลี้ยงตัวเองไม่ได้

แนวทางในการดำเนินงานอาชีวอนามัย มีการดำเนินการงานอาชีวอนามัยเกี่ยวข้องกับคนในขณะทำงานและสิ่งแวดล้อมการทำงาน ซึ่งมีขอบเขตและแนวทางในการดำเนินงาน

1. สำรวจตรวจสอบโดยวิธีสุ่มตัวอย่างเพื่อทราบถึงปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสถานที่ประกอบการทุกประเภทโดยจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังตามประเภทอุตสาหกรรม
2. ศึกษาและค้นคว้าวิจัยด้านพิษวิทยา เพื่อหาทางกำหนดมาตรฐานของสารเป็นพิษและสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภทที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพ
3. ศึกษาด้านวิทยาการระบาดของโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบอาชีพ

4. ศึกษาและค้นคว้าวิจัยด้านอาชีวเวชศาสตร์ เพื่อวางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานทางด้านการแพทย์ที่จะสามารถให้การวินิจฉัยโรคอันเกิดจากการประกอบอาชีพได้ตั้งแต่ในระยะแรกเริ่มเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและป้องกันต่อไป

5. ศึกษาและค้นคว้าวิจัยด้านอาชีวสุขศาสตร์และด้านอาชีวอนามัยเพื่อวางหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุขในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพให้ปลอดภัยจากสารเป็นพิษ สิ่งแวดล้อมการทำงานที่ไม่เหมาะสมและอุบัติเหตุต่าง ๆ

6. รวบรวมข้อมูล สถิติ ตำราและเอกสารการค้นคว้าวิจัยทางด้านอาชีวอนามัยเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ความรู้ทางเทคนิควิชาการใหม่ ๆ ทางด้านอาชีวอนามัย

7. ให้การอาชีวศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปและส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการแก่การศึกษาอบรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานอื่นหรือเอกชน สำหรับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอาทิ เช่น คนงาน หัวหน้างานผู้จัดการและเจ้าของสถานประกอบอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรสาธารณสุขอื่น ๆ ด้วย

8. ให้คำแนะนำปรึกษาทางเทคนิควิชาการและสนับสนุนด้านการตรวจสอบทางห้องปฏิบัติการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อให้กระบวนการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ควบคุมและป้องกันโรคอันเกิดจากการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเต็มที่ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2531 : 11)

การกำหนดมาตรฐาน มอก. 18001 มาใช้งานในประเทศไทยครั้งนี้ เป็นการจัดทำในฐาณะมาตรฐานใหม่ เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่ประเทศไทยได้กำหนดขึ้นมาใช้เอง (ซึ่งต่างจากมาตรฐาน มอก. 9000 และ มอก. 14000 ที่สมอ. กำหนดขึ้นในลักษณะของมาตรฐานสากลเพราะเป็นการนำมาใช้หลังจากที่ ISO ได้ประกาศเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศแล้ว) อาจกล่าวได้ว่ามาตรฐาน มอก. 18001 มิใช่เพียงแต่การดำเนินนโยบายเชิงรุก ด้วยการออกมาตรฐานใหม่เท่านั้นหากแต่เป็นมาตรฐานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน โดยในระยะแรก สมอ. ร่วมกับภาคเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ บริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เครือปูนซีเมนต์ไทย และบริษัทไทยโอเลฟินส์ จำกัด ได้หารือกับแนวทางในการนำไปปฏิบัติของภาคเอกชน เพื่อให้เกิดผลในการยอมรับ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง ได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรและพัฒนาปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ คือ ลดความเสี่ยงต่ออันตรายและอุบัติเหตุต่างๆของพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง ปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจให้เกิดความปลอดภัยและช่วยสร้างภาพพจน์ความรับผิดชอบต่อพนักงานภายในองค์กรและต่อสังคม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2547 : 33)

การเตรียมตัวเพื่อขอการรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยวิทยา อยู่สุข (2542 : 198-199) ในการขอรับการรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย องค์กรจะต้องจัดทำระบบตามข้อกำหนดในมาตรฐาน มอก. 18001 ซึ่งมีขั้นตอนหลักดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา มอก.18000 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมฝ่ายบริหารเพื่อขอการสนับสนุนโครงการในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ขั้นตอนที่ 3 ตั้งคณะกรรมการชี้้นำเพื่อจัดทำระบบและควบคุมดูแลให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัยวางแผนการจัดการระบบจัดทำวิธีการปฏิบัติ และ คำแนะนำที่จำเป็น

ขั้นตอนที่ 5 ลงมือปฏิบัติตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ได้กำหนดขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 ตรวจสอบติดตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเพื่อตรวจสอบว่าระบบเป็นไปตามแผนและข้อกำหนดของมาตรฐานและได้มีการนำไปใช้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 7 แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจสอบภายในและปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

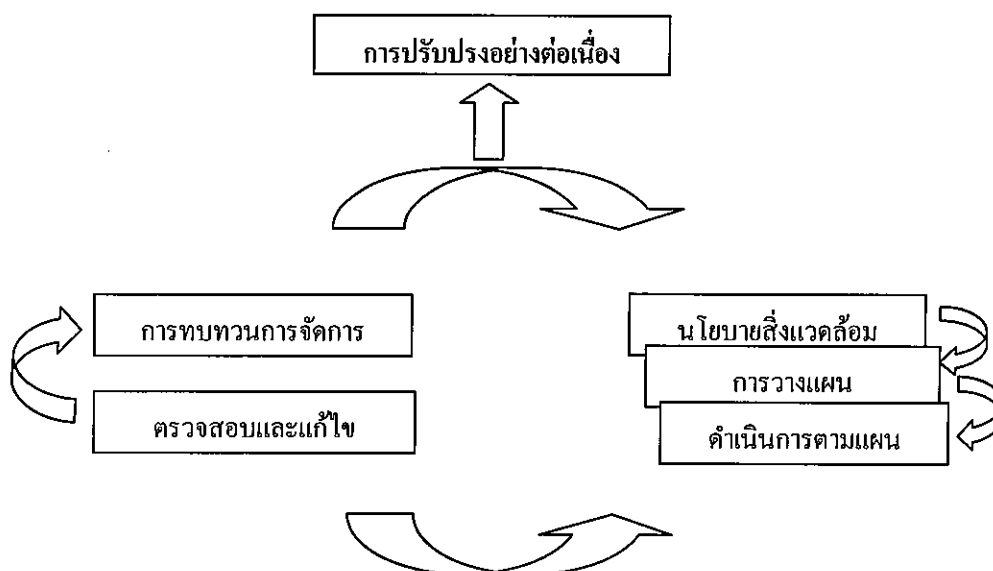
ขั้นตอนที่ 8 ผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบโครงการดำเนินการทบทวนระบบการจัดการจากผลการดำเนินงานการตรวจสอบติดตามและการตรวจประเมินระบบ รวมทั้งพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ แล้วนำมาปรับนโยบายแผนงาน เป้าหมายเพื่อประสิทธิผลของระบบการจัดการและเพื่อประเมินผลระบบการจัดการทั้งระบบเพื่อให้แน่ใจว่ามีความพร้อมสำหรับการขอรับรอง

ขั้นตอนที่ 9 ติดต่อหน่วยงานที่ให้การรับรองและยื่นคำขอ

ข้อกำหนดของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ข้อกำหนดทั่วไป คือ องค์กรประกอบทั้งหมดในมาตรฐานอุตสาหกรรมดังแสดงในภาพ

ภาพรวมองค์ประกอบของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ที่มา: สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10

ข้อกำหนดของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1. การทบทวนสถานะเริ่มต้น

องค์กรจะต้องพิจารณาทบทวนระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่เพื่อทราบสถานภาพปัจจุบันขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดขอบเขตของการนำเอาระบบการจัดการ ไปใช้และเพื่อใช้ในการวัดผลความก้าวหน้าองค์กรต้องทบทวนการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่ด้วย

1.1 ข้อกำหนดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1.2 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งนำไปใช้ในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยนอกจากนี้ องค์กรอาจทบทวนการดำเนินงานที่มีอยู่ด้วย

1.3 แนวทางการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่ในองค์กร

1.4 ข้อปฏิบัติและการดำเนินงานที่ดีกว่าซึ่งองค์กรหรือหน่วยงานอื่นได้ทำเอาไว้

(Best practice)

ข้อมูลจากการทบทวนสถานะเริ่มต้นจะใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายและกระบวนการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยการทบทวนสถานะเริ่มต้นนี้จะใช้

เฉพาะเมื่อมีการนำ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้มาใช้เป็นครั้งแรกเท่านั้น เมื่อระบบการจัดการดำเนินไปได้ครบถ้วนตามข้อกำหนดแล้ว ผลจากการทบทวนการจัดการจะนำไปใช้ในการทบทวนนโยบายและพิจารณาปรับปรุงระบบการจัดการต่อไปองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10)

2. การกำหนดนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรจะต้องกำหนดนโยบายและจัดทำเป็นเอกสารพร้อมทั้งลงนามเพื่อแสดงเจตจำนงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแล้วมอบหมายให้มีการดำเนินการตามนโยบายพร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการต้องให้พนักงานทุกระดับเข้าใจนโยบาย ได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสมและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบรวมทั้งส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการนโยบายดังกล่าวนี้ต้อง

2.1 เป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจ

2.2 เหมาะสมกับลักษณะและความเสี่ยงขององค์กร

2.3 แสดงเจตจำนงที่จะปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่องค์กรได้ทำ

ข้อตกลง

2.4 แสดงเจตจำนงที่จะปรับปรุงและป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับลูกจ้างและผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2.5 แสดงเจตจำนงที่จะจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอเหมาะสมในการดำเนินการตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

นอกจากนี้ต้องให้ลูกจ้างได้รับทราบและเข้าใจจุดมุ่งหมายของนโยบายโดยการเผยแพร่และเปิดโอกาสให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นและปฏิบัติตามนโยบายรวมทั้งมีการทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้แน่ใจว่า นโยบายที่กำหนดขึ้นยังมีความเหมาะสมกับองค์กร (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10)

3. การวางแผน

มีการชี้บ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยง รวมทั้งชี้บ่งข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อใช้ในการจัดทำแผนงานควบคุมความเสี่ยงการวัดผลและการทบทวนระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสมพร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้ถูกต้องทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร

3.1 การประเมินความเสี่ยง องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการบ่งชี้อันตรายและการประมาณระดับความเสี่ยงทุกกิจกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้างและผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง องค์กรต้อง

ทบทวนการประเมินความเสี่ยงในกรณีที่มีการดำเนินกิจกรรมใหม่หรือมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

3.2 กฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการชี้แจงและติดตามข้อกำหนดตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่องค์กรนำไปใช้ในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เช่น มาตรฐานหรือแนวปฏิบัติที่กำหนดโดยสมาคมวิชาชีพองค์กรระหว่างประเทศ เป็นต้น ให้ทันสมัย

3.3 การเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการเตรียมการจัดการดังต่อไปนี้

3.3.1 กำหนดแผนงานและวัตถุประสงค์รวมถึงบุคลากรและทรัพยากรเพื่อให้บรรลุตามนโยบาย

3.3.2 วางแผนปฏิบัติการสำหรับการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และเป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมาย

3.3.3 วางแผนปฏิบัติการสำหรับการควบคุมการปฏิบัติตามการควบคุมการปฏิบัติ

3.3.4 วางแผนปฏิบัติการสำหรับการติดตามตรวจสอบและวัดผลการปฏิบัติการตรวจประเมินและการทบทวนการจัดการ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2543 : 10)

4. การนำไปใช้และการปฏิบัติ

องค์กรต้องนำแผนงานที่กำหนดไว้มาปฏิบัติโดยมีผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้รับผิดชอบโครงการจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมและจำเป็นจัดทำและควบคุมเอกสารให้มีความทันสมัย มีการประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนในองค์กรตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกัน ให้ความสำคัญและร่วมมือกันนำไปใช้ปฏิบัติพร้อมทั้งควบคุมการปฏิบัติให้มั่นใจว่ากิจกรรมดำเนินไปด้วยความปลอดภัยและสอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้รวมถึงมีการเตรียมความพร้อมสำหรับกรณีที่เกิดภาวะฉุกเฉินขึ้น

4.1 โครงสร้างและความรับผิดชอบ

4.1.1 องค์กรต้องกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของลูกจ้างทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งจัดทำเอกสารและเผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องภายในองค์กรทราบ ลูกจ้างที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีผลกระทบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม

4.1.2 องค์กรต้องแต่งตั้งผู้แทนฝ่ายบริหารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (Occupational Health and Safety Management Representative – OHS MR) เพื่อปฏิบัติงานโดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

4.1.2.1 ดูแลให้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ได้จัดทำขึ้นมีการนำไปใช้และดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

4.1.2.2 รายงานผลการปฏิบัติตามระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อนำไปใช้ในการทบทวนการจัดการและเป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

4.1.3 ผู้บริหารระดับสูงต้องเป็นผู้นำในการแสดงความรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและดูแลให้มีการปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

4.2 การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึกและความรู้ความสามารถ องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงความต้องการในการฝึกอบรมและให้การฝึกอบรมบุคลากรทุกระดับภายในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงอันตรายและความเสี่ยงในกิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบ พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติในการควบคุมความเสี่ยงและต้องมีการประเมินความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงขององค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

4.3 การสื่อสาร องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการสื่อสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยให้องค์กรรับฟังข้อคิดเห็นและคำแนะนำ การประชาสัมพันธ์การรับและการตอบสนองข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคล ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานระดับต่าง ๆ ทั้งภายในภายนอกองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

4.4 เอกสารและการควบคุมเอกสารในระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

4.4.1 องค์กรต้องมีเอกสารในระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างเพียงพอ เพื่อให้การจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เอกสารเหล่านี้อาจอยู่ในรูปใดก็ได้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

4.4.2 องค์กรจะต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการเก็บรักษาและควบคุมเอกสารเพื่อให้แน่ใจว่าเอกสารมีความทันสมัยและใช้ได้ตามวัตถุประสงค์โดยอย่างน้อยจะต้องมีการควบคุมดังนี้

4.4.2.1 ต้องกำหนดวิธีการในการออกเอกสาร การแก้ไขและทบทวนการรับรองเอกสาร โดยบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้ระบุไว้

4.4.2.2 ต้องจัดทำบัญชีหลักของเอกสารและวิธีในการแจกจ่ายเอกสาร

4.4.2.3 ต้องกำหนดสถานที่ใช้งานทุกจุดปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

4.4.2.4 มีเอกสารที่ใช้ปฏิบัติต้องนำออกไปจากสถานที่ใช้งานโดยทันทีเว้นแต่จะมีการป้องกันไม่ให้มีการนำไปใช้งานโดยไม่ได้ตั้งใจ

4.4.2.5 มีวิธีการซึ่งเอกสารที่ยกเลิกแล้ว แต่เก็บไว้เพื่อวัตถุประสงค์ทางกฎหมายเพื่อใช้ในการอ้างอิงองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

4.5 การจัดซื้อและการจัดจ้าง

4.5.1 การจัดซื้อผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องจักร ต้องพิจารณาถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและมีการดำเนินการเพื่อป้องกันอันตรายโดยกำหนดข้อมูลรายละเอียดความต้องการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยพร้อมทั้งตรวจสอบตามข้อมูลรายละเอียดที่กำหนดไว้ในกรณีที่เป็นสารเคมีอันตรายต้องมีเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายเพื่อจะได้ใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

4.5.2 การจัดซื้ออุปกรณ์ตรวจวัดที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยต้องพิจารณาถึงการสอบเทียบ (Calibration) อุปกรณ์ตรวจวัดเพื่อความถูกต้องในการตรวจวัดและต้องมีเอกสารคู่มือการใช้งาน

4.5.3 การจัดจ้างผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วง ต้องจัดจ้างโดยพิจารณาถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการขององค์กรในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและต้องมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและปลอดภัย รวมทั้งมีการดำเนินการเพื่อควบคุมดูแลการทำงานของผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วงให้เป็นไปตามวิธีปฏิบัติที่กำหนดองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

4.6 การควบคุมการปฏิบัติองค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการควบคุมการปฏิบัติของลูกจ้างในแต่ละกิจกรรม ซึ่งรวมถึงการใช้วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมืออย่างปลอดภัย การจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสมการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์ รวมทั้งการเคลื่อนย้าย การจัดเก็บ การรักษา การส่งมอบ เป็นต้น เพื่อให้แน่ใจว่า กิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปด้วยความปลอดภัยและเป็นไปตามนโยบายและการเตรียมการจัดการ

และต้องมีการดำเนินการดังนี้ คือการปฏิบัติที่เป็นไปตามข้อกำหนดตามกฎหมายมาตรฐานที่อ้างอิงแผนความปลอดภัยและขั้นตอนการดำเนินงานและกระบวนการอนุญาตให้ทำงานที่มีความเสี่ยงองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10)

5. การตรวจสอบและแก้ไข

การตรวจสอบและแก้ไขผู้บริหารขององค์กรต้องกำหนดให้มีการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ โดยการตรวจประเมิน เพื่อวัดผลการปฏิบัติและหาข้อบกพร่องของระบบแล้วนำไปวิเคราะห์หาสาเหตุและทำการแก้ไขแล้วบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

5.1 การติดตามตรวจสอบและการวัดผลการปฏิบัติ องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการติดตามตรวจสอบและการวัดผลการปฏิบัติ ทั้งเชิงรุกและเชิงรับเพื่อให้บรรลุ นโยบายและเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในกรณีที่มีการใช้เครื่องมือเพื่อตรวจวัดต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้วิธีการเก็บ ตรวจวัดและวิเคราะห์ตัวอย่าง การสอบเทียบ การดูแลรักษาและการซ่อมบำรุงอย่างเหมาะสมองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

5.2 การตรวจประเมิน องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานในการตรวจประเมินระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามช่วงเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอและมีการตรวจประเมินตลอดทั้งองค์กร โดยต้องครอบคลุมขอบข่าย ความถี่วิธีการประเมิน รวมทั้งความรับผิดชอบในการตรวจประเมินและผู้ตรวจประเมินต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจประเมินระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยและมีความเป็นอิสระจากกิจกรรมที่ทำการตรวจประเมิน ซึ่งอาจมาจากบุคคลภายในองค์กรก็ได้เพื่อตัดสินใจว่าระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ องค์กรได้ดำเนินการและบรรลุผลตามนโยบายและการเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

5.3 การแก้ไขและป้องกัน องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการติดตามตรวจสอบ การวัดผลการปฏิบัติ การตรวจประเมิน รายงานอุบัติการณ์ ซึ่งรวมถึงอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจการจัดการในการสอบสวนสาเหตุที่แท้จริงของข้อบกพร่องและดำเนินการแก้ไข เพื่อลดผลกระทบใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามสาเหตุภายในระยะเวลาที่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมาตรการเพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อบกพร่องซ้ำอีก

องค์กรจะต้องนำวิธีการดำเนินการแก้ไขและป้องกันไปใช้ พร้อมทั้งปรับปรุงเอกสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้เป็นไปตามการดำเนินการแก้ไขและการป้องกันนั้นองค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก

5.4 การจัดทำและเก็บบันทึก องค์กรต้องจัดทำและปฏิบัติตามเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานที่แสดงถึงการชี้แจง การรวบรวม การจัดเก็บ การเก็บรักษาและการทำลายบันทึกด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย นอกจากนี้ให้ถือว่าบันทึกด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ผู้รับเหมาหรือผู้รับช่วงได้จัดทำขึ้นส่วนหนึ่งของการจัดทำบันทึกบันทึกอาจจัดอยู่ในรูปใดก็ได้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้นแต่ต้องชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถบ่งชี้และสามารถสอบกลับไปยังกิจกรรมต่าง ๆ ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยรวมทั้งต้องมีการเก็บรักษานบันทึกให้สามารถเรียกมาใช้งานได้ง่ายมีการป้องกันความเสียหาย การเสื่อมสภาพหรือการสูญหาย และต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาเพื่อเป็นรากฐานที่แสดงว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10)

6. การทบทวนการจัดการ

ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรจะต้องกำหนดให้มีการทบทวนระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จากผลการดำเนินงาน ผลการตรวจประเมินรวมทั้งปัจจัยต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไปนำมาปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและกำหนดแผนงานในเชิงป้องกัน การนำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยไปใช้ในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

6.1 ผู้บริหารระดับสูงมีความมุ่งมั่นและตั้งใจแน่วแน่ในการนำระบบมาใช้และให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

6.2 ทุกคนในองค์กรมีความเข้าใจ ให้ความสำคัญ มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง

6.3 ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ

6.4 มีการติดตามและปรับปรุงระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้แน่ใจว่าระบบการจัดการยังคงมีความเหมาะสม มีความเพียงพอ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยต้องพิจารณาถึงผลการดำเนินงานของระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทั้งหมด ผลการดำเนินงานเฉพาะแต่ละข้อกำหนดของระบบการจัดการ สิ่งที่พบจากการตรวจประเมินและปัจจัยภายนอกและภายใน เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขององค์กรแนวทางการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีอยู่ในองค์กร ข้อปฏิบัติและการดำเนินงานที่ดีกว่าซึ่งองค์กร

หรือหน่วยงานอื่นได้จัดทำเอาไว้ (Best practice) การแก้ไขตามข้อกำหนดของกฎหมายการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เป็นต้น (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10)

นอกจากนี้ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต้องวิเคราะห์ว่าการกระทำใดที่จำเป็นต้องแก้ไขจากข้อบกพร่องของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรต้องพิจารณาความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การเตรียมการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบอื่น ๆ ของระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยพิจารณาจากผลการตรวจประเมินระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและเจตจำนงที่จะให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่ององค์กรต้องจัดทำและเก็บบันทึกตามที่กำหนดการจัดทำและเก็บบันทึก (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2543 : 10)

2.4 ทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุจากการทำงาน มีแนวโน้มความคิด หรือทฤษฎีต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้ในการอธิบายหรือเป็นสมมติฐานของการเกิดอุบัติเหตุ โดยสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมีต้นเหตุมาจากหลายปัจจัย โดยนำเสนอทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ ดังนี้ คือ

1. ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2550 : 47) ได้ระบุว่า ไฮน์ริช (Heinrich) เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดนี้ มีหลักสำคัญ คือการเรียงลำดับ การประสบอันตรายเป็นขั้นตอน ถ้าเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ขั้นตอนที่หนึ่งเกิดขึ้นก็จะส่งผลกระทบไปยังขั้นตอนอื่นๆ ตามลำดับ จนถึงลำดับสุดท้ายก็คือ การบาดเจ็บ สามารถอธิบายได้ตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1 บรรพบุรุษและสิ่งแวดล้อมทางสังคม (Ancestry and social environment) สิ่งแวดล้อมทางสังคมและการประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมาจากอดีต ทำให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาต่างๆ กัน เช่น ความสะเพร่า ประมาทเลินเล่อ ขาดความคิดไตร่ตรอง ความดื้อดึง ดันทุรัง ความชอบในการเสี่ยงอันตราย ความตระหนี่เหนียวแน่นเห็นแก่เงินและลักษณะอื่นๆ ที่ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ เป็นต้น

ลำดับที่ 2 ความผิดปกติของบุคคล (Fault of person) สุขภาพจิตและสิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นสาเหตุทำให้เกิดความผิดปกติของบุคคล เช่น การปฏิบัติงานโดยขาดความขี้คิด อารมณ์รุนแรง ประสาทอ่อนไหวง่าย ความตื้อตันขาดความรอบคอบ เพิกเฉยต่อการกระทำที่ปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งความผิดปกติเหล่านี้ส่งผลกระทบให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัยและทำให้เครื่องจักรและการทำงานต้องอยู่ในสภาพหรือสภาวะที่เป็นอันตราย

ลำดับที่ 3 การกระทำที่ไม่ปลอดภัย และ/หรือสภาพเครื่องจักรหรือสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตราย (Unsafe act mechanical or physical) ตัวอย่าง การปฏิบัติงานที่ไม่ปลอดภัยของบุคคล เช่น

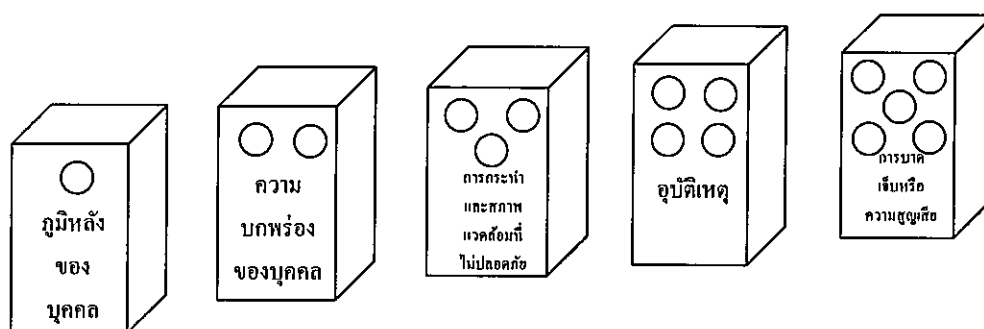
ยืนทำงานภายใต้น้ำหนักที่แขวนอยู่ การติดเครื่องยนต์โดยไม่แข็งแรงหรือเดือน ขอบหยอกล้อเล่นกัน หรือถอดเซฟต์การ์ดเครื่องจักรออก เป็นต้น

สิ่งที่เกิดจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย จะเป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

ลำดับที่ 4 การเกิดเหตุ (Accident) เหตุการณ์ที่มีสาเหตุปัจจัยทั้ง 3 ลำดับ มาแล้วย่อมส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น ตกจากที่สูง สิ้นล้ม เดินสะดุด สิ่งของหล่นจากที่สูง วัตถุกระเด็นใส่ กระแทกหนีบหรือตัด เป็นต้น ซึ่งอุบัติเหตุเหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บ

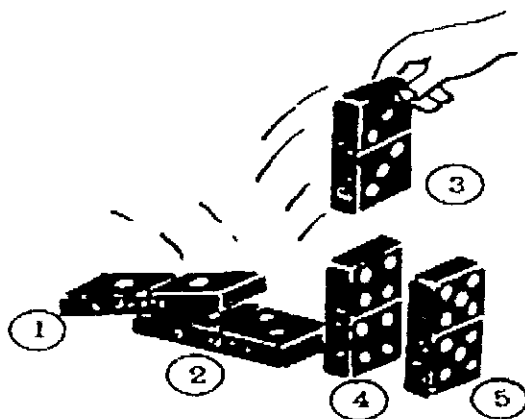
ลำดับที่ 5 การบาดเจ็บ (Injury) ตัวอย่าง การบาดเจ็บที่เกิดกับอวัยวะบางส่วนของร่างกาย เช่น กระดูกหักหรือแตก เคล็ดขัดยอก แผลฉีกขาด แผลไฟไหม้ เป็นต้น การบาดเจ็บเหล่านี้เป็นผลโดยตรงจากการเกิดอุบัติเหตุ

ผู้คิดค้น กล่าวว่า การบาดเจ็บ และความเสียหายต่างๆ ที่สืบเนื่องโดยตรงจากอุบัติเหตุเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือ สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเปรียบเทียบได้เหมือนตัวโดมิโนเรียงกันอยู่ 5 ตัวใกล้กัน เมื่อตัวที่หนึ่งล้มย่อมมีผลทำให้ตัวโดมิโนตัวถัดไปล้มตามด้วย ตัวโดมิโนทั้งห้าตัว ได้แก่ สภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคล ความบกพร่องผิดปกติของบุคคล การกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย อุบัติเหตุ และการบาดเจ็บหรือเสียหาย นั่นคือสภาพแวดล้อมของสังคมหรือภูมิหลังของคนใดคนหนึ่ง ก่อให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ก่อให้เกิดการบาดเจ็บ หรือความเสียหาย ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 โดมิโนของการเกิดอุบัติเหตุ

ตามทฤษฎีโดมิโน เมื่อโดมิโนตัวที่หนึ่งล้มตัวถดไปก็ล้มตาม ดังนั้นหากไม่ให้โดมิโนตัวที่สี่ล้ม หรือไม่ให้เกิดอุบัติเหตุก็ต้องเอาโดมิโนตัวที่สามออก ซึ่งหมายถึง การจัดการกระทำ หรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย การบาดเจ็บหรือความเสียหายที่จะไม่เกิดขึ้น ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ทฤษฎีโดมิโน

ที่มา : วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เณรมิระรัตน์. 2542 : 22

การป้องกันอุบัติเหตุตามทฤษฎีโดมิโนก็คือ การตัดลูกโซ่อุบัติเหตุ โดยการจัดการกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยออกไป อุบัติเหตุก็จะไม่เกิดขึ้น การที่จะแก้ไขป้องกันที่โดมิโนตัวที่ 1 (สภาพแวดล้อมของสังคมหรือภูมิหลังของบุคคล) หรือตัวที่ 2 (ความบกพร่องผิดปกติของบุคคล) เป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยากกว่า เพราะเป็นสิ่งที่ปลูกฝัง เป็นคุณสมบัติส่วนบุคคล ดังนั้นการรณรงค์ต่างๆ การสอบสวนอุบัติเหตุ ล้วนแต่จะมุ่งเน้นไม่ให้มีตัวโดมิโนที่สามทั้งสิ้น

2. ทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ๊อบ ไฟเรนซ์ (Firenze system model) (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2543 : 23-26) ได้อธิบายแนวคิดรูปแบบระบบ ความปลอดภัยว่า การศึกษาเรื่องราวสาเหตุของอุบัติเหตุจะต้องศึกษาองค์ประกอบทั้งระบบ ซึ่งมีปฏิริยาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน องค์ประกอบดังกล่าวประกอบด้วย คน (Man) เครื่องจักร (Machine) และสิ่งแวดล้อม (Environment)

ความสำคัญขององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุ แต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการผลิตงาน (Task) และการเกิดอุบัติเหตุ (Accident) ดังต่อไปนี้

2.1 คนหรือผู้ปฏิบัติงาน (Man) ในการผลิตงานหรือทำงานในแต่ละชิ้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องตัดสินใจ (Decision) เลือกวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย แต่การตัดสินใจในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละครั้งนั้นย่อมมีความเสี่ยง (Risks) แอบแฝงอยู่เสมอ ดังนั้น ในการตัดสินใจแต่ละครั้ง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีข้อมูลข่าวสาร (Information) ที่เพียงพอ ถ้าหากข้อมูลข่าวสารดี ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจถูกต้อง แต่ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจนั้นผิดพลาดหรือมีความเสี่ยงสูงและทำให้เกิดความล้มเหลวในการทำงาน ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุได้

2.2 อุปกรณ์เครื่องจักร (Machine) อุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตจะต้องมีความพร้อมปราศจากข้อผิดพลาด ถ้าอุปกรณ์เครื่องจักรออกแบบไม่ถูกต้อง ไม่ถูกหลักวิชาการหรือขาดการบำรุงรักษาที่ดี ย่อมทำให้กลไกของเครื่องจักรปฏิบัติงานผิดพลาดซึ่งจะนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุ

2.3 สิ่งแวดล้อม (Environment) สภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีบทบาทสำคัญต่อการผลิต ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ปฏิบัติงานและเครื่องจักร ซึ่งจะเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ เช่น ทำงานอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีสารพิษฟุ้งกระจายแสงจ้า ในขณะที่ปฏิบัติงาน เป็นต้น

ฉะนั้น ก่อนที่จะตัดสินใจทุกครั้ง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องหาข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่า การตัดสินใจนั้นถูกต้อง โดยพิจารณาจากข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงาน (Task) ที่ต้องปฏิบัติและข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น (Nature of harmful consequences) ถ้าหากข้อมูลมีจำนวนและคุณภาพมากพอก็จะทำให้ความเสี่ยงต่างๆ ลดลงอยู่ในขีดจำกัดที่อาจสามารถควบคุมได้ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุก็จะลดลงด้วย เหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มากที่สุดและเป็นประโยชน์ที่สุด เช่น อาจจะให้การฝึกอบรม สอนแนะนำงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลที่ดีในการทำงาน เป็นการช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการลดความผิดพลาด ที่เกิดจากการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2543 : 23-26)

3. ทฤษฎีรูปแบบการเกิดอุบัติเหตุของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา

การบริหารงานความปลอดภัยของกองทัพบกสหรัฐอเมริกาได้พัฒนามากขึ้น เนื่องจากได้มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการป้องกันประเทศ กองทัพบกสหรัฐอเมริกาจึงได้ศึกษาเทคโนโลยีทางด้านความปลอดภัยควบคู่ไปกับเทคโนโลยีในการผลิตและการใช้ด้วยรูปแบบที่นำเสนอนี้เป็นรูปแบบที่แสดงถึงการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งพอสรุปเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้เป็น 3 ประการ (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2543 : 23-26) คือ

3.1 ความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน (Human error) เกิดจากการที่ผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe act) สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe condition) ต่างๆที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นก็เกิดจากวิธีการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเช่นกัน ความผิดพลาดต่าง ๆ นั้น อาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาดทางร่างกาย ขาดการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ หรือขาดการกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการทำงาน

3.2 ความผิดพลาดในระบบ (System error) อาจเกิดจากการออกแบบไม่เหมาะสม ซึ่งเนื่องมาจากนโยบายที่ไม่เหมาะสมของหน่วยงาน เช่น การประหยัด การเลือกใช้เทคโนโลยี การบำรุงรักษา หรือเกิดจากความล้มเหลวในการออกแบบที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นต้น (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2543 : 23-26)

4. ทฤษฎีอุบัติเหตุเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุมารวมกัน (Multiple Causation Theory) คือ ปีเตอร์สัน (D.Peterson) สราวุธ สุธรรมาสา. (2544 : 12) ได้เสนอแนวคิดของงานความปลอดภัยใหม่ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ยอมรับในปัจจุบันโดยเสนอว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้น มิได้มีแต่การกระทำและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้วยังมีอีกหลายสาเหตุที่ต่างก็มีผลทำให้เกิดอุบัติเหตุ เขาจึงเสนอว่า อุบัติเหตุเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุเรียกเป็น “Multiple Causation Theory” สิ่งที่พบเห็นไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่ไม่ปลอดภัย สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนั้น ล้วนเป็นอาการแสดงที่เราต้องสืบค้นต่อไปให้ได้ว่าอะไรคือรากแท้ของปัญหา ซึ่งแน่นอนรากแท้ที่ว่านี้ คือ ความล้มเหลวของระบบการบริหารความปลอดภัยขององค์กรนั้น ๆ นั้นเอง นั่นหมายความว่า ถ้าที่ทำงานใดมีการกระทำหรือสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ต้องมองต่อไปว่าทำไมจึงเกิดสิ่งเหล่านี้ เราจากระบบการตรวจสอบที่ดี เราไม่มีการฝึกอบรมหรืออย่างไร วิธีการทำงานยังไม่ได้มาตรฐานใช่ไหม เรายังมีการใช้กระบวนการผลิตที่เป็นอันตรายใช้หรือไม่ การออกแบบโรงงานไม่ได้คำนึงถึง ความปลอดภัยใช้หรือไม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรากแท้หรือสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาความไม่ปลอดภัยในการทำงาน การแก้ไขจึงต้องแก้ไขที่ระบบบริหาร ลำพังการแก้ไขที่แสดงเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2543 : 23-26)

5. แบบจำลองการค้นหาสาเหตุของอุบัติเหตุ (Loss Causation Model)

สมยศ กวนานนท์ (2537 : 22-23) ได้ค้นคิดโมเดลเกี่ยวกับการค้นหาสาเหตุของอุบัติเหตุและความสูญเสียขึ้นมา (Loss causation model) ซึ่งมีรูปแบบคล้ายโดมิโนของเฮนริช เนื่องจากคนส่วนใหญ่คุ้นเคยกับทฤษฎีของ เฮนรี โดมิโน (Heinrich Domino) จึงประยุกต์ปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นแต่โมเดลของเบิร์ดแตกต่างกันที่โดมิโนของเบิร์ดมีลูกศรหลายอัน หมายถึงปัญหาทั้งหลายมาจากหลายสาเหตุ มิได้มาจากสาเหตุเดียว (Multiple causes) ใช้คำว่ากระทำที่

ต่ำกว่ามาตรฐาน (Substandard condition) แทนคำว่ากระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe act) ใช้คำว่า สภาพการณ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน (Standard condition) แทนคำว่าสภาพที่ไม่ปลอดภัย เบิร์ดใช้คำที่เป็นผลในทางปฏิบัติ เพราะเมื่อถามถึงการกระทำหรือสภาพการณ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงทำให้มองเห็นว่ามาตรฐานที่ถูกต่อนั้นเป็นอย่างไร และจะต้องทำอย่างไร

ทฤษฎีแบบจำลองการค้นหาสาเหตุของอุบัติเหตุ อธิบายถึงผลหรือความสูญเสีย ได้แก่ คน ทรัพย์สิน และขบวนการผลิต เป็นผลมาจากอุบัติเหตุหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้น จากพลังงานหรือสสารซึ่งเกิดมาจากสาเหตุขณะนั้น ได้แก่ การกระทำที่ต่ำกว่ามาตรฐาน (Substandard act) เช่น ปฏิบัติงานโดยไม่มีหน้าที่ ใช้เครื่องมือผิดประเภทหรือไม่ถูกวิธี สภาพการณ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน (Sub-standard condition) เช่น ไม่มีระบบสัญญาณเตือนภัย สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งสาเหตุเหล่านี้เป็นเพียงอาการที่ปรากฏ เท่านั้น ซึ่งแท้จริงแล้วเกิดจากสาเหตุพื้นฐานหรือสาเหตุต้นตอ (Basic-cause) ได้แก่ ปัจจัยบุคคล เช่น ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ในเครื่องมือที่ทำงาน ความชำนาญ ปัจจัยงาน (Job factor) เช่น ไม่มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ไม่มีการบำรุงรักษา ไม่มีการตรวจสอบดูแล สาเหตุพื้นฐานเหล่านี้เกิดจากขาดการควบคุมที่ดี อันได้แก่ ไม่มีโปรแกรมในการป้องกัน หรือกำจัดสาเหตุ หรือมีไม่เพียงพอ หรือมีโปรแกรมที่มีมาตรฐาน แต่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน เช่น ไม่มีหลักสูตรอบรมผู้ปฏิบัติงานที่เสี่ยงอันตราย หรือมีหลักสูตรแต่ไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด เช่น จำนวนครั้งของการอบรม ประสิทธิภาพของการอบรม การประเมินผลการอบรมที่เชื่อถือได้ หรือมีหลักสูตรที่มีมาตรฐาน แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือปฏิบัติยังไม่เพียงพอ (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. 2543 : 23-26)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันเฉลิม พลอินทร์ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กร พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัทปูนซิเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด ผลการศึกษา พบว่า 1) พนักงานในบริษัท ปูนซิเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด ได้รับการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง และมีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) พนักงานที่มีระดับการศึกษาสถานภาพการสมรส และสังกัดหน่วยงานต่างกัน จะได้รับการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานต่างกัน 3) พนักงานที่มีระดับการศึกษา มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุ และสังกัดหน่วยงานต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน 4) พนักงานที่มีระดับการศึกษา ระดับรายได้ และสังกัดหน่วยงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานต่างกัน 5) การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในกา

ทำงานขององค์กรโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 6) การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กร โดยรวมความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 7) พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .003

วิจิต กมลรัตน์ (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการของ บริษัท อิติตา เบอรัลส์ เคมิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (ฟอสเฟต ดีวีชัน) ผลการศึกษาสรุปตามวัตถุประสงค์ 1) ระดับพฤติกรรมความปลอดภัยซึ่งมี 4 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเครื่องจักรอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการจัดการ โดยภาพรวม พบว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมสูงถึงสูงมาก 2) ปัจจัยที่มีผลพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน 3 ตัวคือ เพศ (ชาย) อายุงาน และทัศนคติ โดยตัวแปรเพศ (ชาย) เป็นความสัมพันธ์ในทางลบ ($Beta = -0.232$) ส่วนอีก 2 ตัวแปรคือทัศนคติ ($Beta = 0.199$) และความรู้ เป็นความสัมพันธ์ทางบวก นั่นคือ เพศชายมีพฤติกรรมความปลอดภัย น้อยกว่าเพศหญิง ผู้มีอายุงานนานกว่า และผู้ที่มีทัศนคติดีกว่าจะมีพฤติกรรมความปลอดภัย มากกว่า 3) แนวทางในการดำเนินกิจกรรม เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุในโรงงานที่เกิดจากพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของพนักงาน คือ กิจกรรมของฝ่ายการบริหาร, กิจกรรมด้านการส่งเสริมและกิจกรรมด้านการฝึกอบรม

ชูชาติ จุลพันธ์ , มานพ ชูนิล และ อารี เพชรสุต (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องระดับสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและพฤติกรรม การใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุในที่ทำงานของพนักงานสายการผลิตของบริษัท โรแยลชีรามิ کودสาหกรรม จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้และพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความแตกต่างกันทางด้านเพศ กลุ่มงาน ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุมีผลกระทบต่อการรับรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03 - .000 3) อายุกลุ่มงาน และประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุ มีผลกระทบต่อการพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 - .000 4) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมโดยรวมและรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 - .000

นคร สะสม (2551 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมมนุษย์และความปลอดภัยในการทำงานกรณีศึกษา บริษัท แมทเทล กรุงเทพฯ จำกัด ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงานในระดับสูงมีทัศนคติ และความรู้เรื่อง

การป้องกันอันตรายจากการทำงานอยู่ในระดับสูง กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานในฝ่ายผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา แผนกที่สังกัด และตำแหน่งงาน ไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ระดับการศึกษา แผนกที่สังกัดและตำแหน่งงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ระดับการศึกษา แผนกที่สังกัดและตำแหน่งงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุ สถานภาพ และ ประสบการณ์การทำงานในฝ่ายผลิต ไม่ก่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา และแผนกที่สังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ อายุสถานภาพ ประสบการณ์การทำงานในฝ่ายผลิตและตำแหน่งงาน ไม่ก่อให้เกิดทัศนคติเรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ทรรศนะคติเรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยในการป้องกันตนเองจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานกับทัศนคติเรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุรศักดิ์ ธรรมนิมิตร (2550 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของพนักงานบริษัท ไทยมารูจุน จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของพนักงานบริษัท ไทยมารูจุน จำกัด ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการอำนาจการ และด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยมารูจุน จำกัด ด้านการควบคุมอันตราย ด้านการป้องกันอันตราย ด้านการลดความเสี่ยง ด้านการอบรมความปลอดภัย ด้านอาชีวอนามัย และด้านกิจกรรมความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 3) พนักงานที่มีระดับการศึกษามีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแตกต่างกัน ด้านการควบคุมพนักงานที่มีระยะเวลาการทำงานแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแตกต่างกัน ด้านการจัดองค์การ และการควบคุม ส่วนพนักงานที่แผนกต้นสังกัดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแตกต่างกัน ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 4) พนักงานที่มีแผนกต้นสังกัดแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านการควบคุมอันตราย ด้านการลดความสูญเสีย ด้านอาชีวอนามัยและด้านกิจกรรมความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของพนักงานบริษัท ไทยมากรุณ จำกัด ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จารุพงษ์ สุผลากร (2550 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยแวดล้อมในการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยโคโนอิเกะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผลงานวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยแวดล้อมในการทำงานของพนักงานส่วนใหญ่พบว่าพนักงานมีอายุงานน้อยกว่า 1 ปี เหตุผลที่ทำงานกับบริษัทคือมีครอบครัวทำงานอยู่ที่บริษัท การเข้ามาทำงานในบริษัทคือมาสมัครเอง การเดินทางมาทำงานคืออยู่บ้านพักที่ทำงาน และ จำนวนชั่วโมงการทำงานนอกเวลาคือ ไม่มีงานนอกเวลา 2) พนักงานมีความคิดเห็นต่อความสำคัญทางด้านความปลอดภัยของโดยรวมปานกลาง เมื่อวิเคราะห์โดยละเอียด พบว่า ด้านการจัดการองค์การ ด้านนโยบาย ด้านสภาพแวดล้อม มีความเห็นด้วยปานกลาง 3) พนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 4) อายุงานที่พนักงานทำงานในบริษัท การเข้ามาทำงานในบริษัท และจำนวนชั่วโมงที่ทำงานนอกเวลาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำคัญทางด้านความปลอดภัยของพนักงานไม่แตกต่างกัน ส่วนเหตุผลที่ทำงานกับบริษัท และการเดินทางมาทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำคัญทางด้านความปลอดภัยของพนักงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรวิภา สุขวดี (2551 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของโรงงาน ในเขตนิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของโรงงาน ในเขตนิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร โดยรวมพนักงานเห็นด้วยว่ามีการบริหารจัดการในระดับมาก คือ ด้านการควบคุม ด้านการจัดการความปลอดภัยในองค์การ ด้านการวางแผนและด้านการประสานงาน 2) พนักงานมีระดับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยโดยรวมในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเตรียมการก่อนปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบเครื่องจักร และด้านการป้องกันอุบัติเหตุในขณะปฏิบัติงาน 3) พนักงานที่มีระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของโรงงาน ในเขตอุตสาหกรรมสหรัตนนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) พนักงานที่มีเพศ ระดับการศึกษา และแผนกที่พนักงานปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของโรงงาน ในเขตอุตสาหกรรมสหรัตนนครแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการความปลอดภัยของ

โรงงาน มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงาน ของพนักงานโรงงาน ในเขตอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ในระดับต่ำมากถึงระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญศรี แก้วกสิกรรม (2551 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน บริษัท นิสง เซกิไทย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-35 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี อายุงาน 7 -10 ปี มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท และทำงานอยู่ฝ่ายผลิต 2) พนักงานส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานโดยภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในโรงงาน ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน และด้านการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย 3) พนักงานที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน และฝ่ายที่ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน และด้านการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ไม่แตกต่างกัน

ธนัชชา เบญจเสถียร (2548 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงาน 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงาน พบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงงาน ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน และด้านการจัดสวัสดิการ ด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานของพนักงานพบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานด้านนโยบาย ด้านการจัดการองค์การ ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน พบว่าพนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงานแตกต่างกันทุกด้าน และพนักงานที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงานแตกต่างกันในด้านการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน และด้านการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย 4) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน พบว่า พนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานแตกต่างกันทุกด้าน ส่วนพนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานแตกต่างกันในด้านนโยบายและด้านการประสานงาน พนักงานที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงานแตกต่างกัน

กันในการจัดการองค์การ ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุม 5) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงานกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงาน พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงาน มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยโรงงาน ทุกด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในโรงงาน ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน และด้านการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย

จากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน อายุ ส่วนความคิดเห็นต่อระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ประกอบด้วย ด้านการควบคุมอันตราย ด้านการป้องกันอันตราย ด้านอาชีวอนามัย ด้านการลดความสูญเสีย ด้านการอบรมความปลอดภัย ด้านกิจกรรมความปลอดภัย ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป